

NOVA GENERACIJA MLADEŽI

GODINA MLADEŽI
Hrvatske demokratske zajednice BiH
1992-2022

Izdavač: Mladež Hrvatske demokratske zajednice
Bosne i Hercegovine

Glavna urednica: Tea Ružić

Uredništvo: Matej Lozančić (Novi Travnik)
Helena Jelušić (Brčko)
Anja Galović (Mostar)
Ivan Lovrić (Žepče)
Ivan Volić (Travnik)
Nika Bošnjak (Kiseljak)
Mato Radić (Odžak)
Tijana Barnjak (Uskoplje)
Ante Kelavić (Maglaj)
Ana Crnoja (Jajce)

Grafički urednik: Kristijan Perić

Tisak: Impressum grafika / Nova Bila - Travnik

Lektura i korektura: dr. sc. Marijana Galić

SADRŽAJ

UVOD.....	4
PREDGOVOR.....	6
Riječ predsjednika HDZ-a Bosne i Hercegovine dr. Dragana Čovića	
NOVA GENERACIJA MLADEŽI:	
„Generacija korona“	8
Pogled u prošlost, sadašnjost i budućnost: Izazovi nove generacije.....	10
Obrazovanje Hrvata u BiH - Sveučilište u Mostaru jedino na hrvatskom jeziku.....	13
Uloga Mladeži u promicanju hrvatskog jezika.....	16
S ponosom na svom, hrvatskom materinskom jeziku.....	18
Uspjezne poduzetničke priče naše Mladeži - Od ideje do realizacije.....	19
Utjecaj politike na privatni život mladih ljudi.....	22
Aktivnosti i projekti - Mladež Hercegovine, Posavine i Središnje Bosne	25
DOSADAŠNJA POSTIGNUĆA – 30. GODINA DJELOVANJA.....	33
MEĐUNARODNO DJELOVANJE MLADEŽI.....	38
POLITIČKI KUTAK:	
Narod odlučuje: Zaključci Hrvatskog narodnog sabora u Bosni i Hercegovini.....	41
Demografska politika mladih - ključno političko i nacionalno pitanje Hrvata u BiH.....	43
„Građanski unitarizam“	46
Spas u načelima federalizma - rješenje za funkcionalnu i stabilnu BiH.....	47
Herceg Bosna u današnjoj Bosni i Hercegovini.....	49
Herceg Bosno, srce ponosno!	52
Euroatlantski put - izazovi i proces integracija.....	53
INTERVJU MATE LONČAR – „Možemo biti ponosni što smo dio.....	55
najjače političke organizacije mladih hrvatskoga naroda.“	
ČESTITKE POVODOM 30. OBLJETNICE MLADEŽI	59

UVOD

✎ Pisana riječ uvijek će nas vraćati u vremena i na mjesta koja smo brzinom života današnjice nehotice potisnuli u zaborav. Neka o vremenima našeg postojanja ostane trag istine, a povijest neka se piše. Tim riječima započela bih uvod za II. broj časopisa naziva *Nova generacija Mladeži*. Neka nas pisana riječ vrijednih ruku članova i članica uredništva Mladeži u izazovnim godinama pred nama iznova podsjeća na politička i društvena vremena u kojima se nalazimo, ali i na rad, rezultate i snažna prijateljstva stečena u okruženju hrvatske mladosti. U ovom izdanju časopisa obrađene su teme koje su kamen spoticanja Bosne i Hercegovine poput neriješenog pitanja konstitutivnih naroda, izazova na putu Bosne i Hercegovine prema euroatlantskim integracijama i nužnosti reformi zbog smirivanja vrtloga u kojem se nalazimo. Druga, pozitivna strana medalje su uspješne poduzetničke priče naše Mladeži, dosadašnja postignuća, projekti i aktivnosti kao i izazovi, odnosno uloga Mladeži u promicanju svega hrvatskoga.

Nova generacija Mladeži ste upravo svi vi koji ste odrekavši se slobodnog vremena, svoje najbolje godine života odlučili posvetiti borbi za hrvatski narod. Generacija, koja je stečenim znanjem, umijećima i urođenim talentima doprinijela i svakodnevno doprinosi kvaliteti djelovanja sada već 30-godišnje Mladeži čiji rođendan slavimo. Ovo je generacija i energičnih mladih ljudi željnih promjena koja ima osjećaj društvene koristi, posebno za hrvatsku mladež zbog čega srce svaki dan jače kuca.

Jeste li ikada razmišljali o odustajanju od onog što volite samo zato što je niz životnih situacija utjecao na to? Ja jesam. Prije nego smo započeli s radom na izradi ovoga časopisa o odustajanju sam razmišljala intenzivno s obzirom na to da sam u istom trenutku vodila majčinu, životnu borbu s okrutnom bolešću. Uz potporu prijatelja najzad sam shvatila da nema odustajanja prije pokušaja. Protekle teške mjesece pamtiću po članovima uredništva i sreći koju sam osjećala nakon svake nove ideje, dogovora, svakog pristiglog teksta, a nadasve nakon što sam ugledala prvi tiskani primjerak ovog časopisa. Hvala mome timu: Mateju, Anji, Heleni, Ivanu Lovriću, Ivanu Voliću, Niki, Tijani, Mati, Ani, Anti i Kristijanu (Kići) na grafičkom dizajnu i kreativnosti. Hvala mojim kolegama, ali prije svega prijateljima iz Predsjedništva na povjerenju da upravo ja rukovodim ovim izdanjem našeg časopisa. Nadam se da ćete ih s osmijehom čitati, prisjećajući se svega učinjenog velikom hrabrošću i timskim radom.

Veliko hvala i predsjedniku Hrvatske demokratske zajednice BiH, predvodniku hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini dr. Draganu Čoviću na snažnoj podršci novim generacijama te prostoru za djelovanje, odlučivanje i kreiranje politika.

Za neke politička stranka možda znači posao, ali za Mladež HDZ-a ona znači puno više od toga, znači želju da svoj život gradimo tu gdje smo rođeni i da svoj osobni uspjeh nesebično dijelimo sa zajednicom u kojoj živimo. Možda se pomalo i zanosimo idejom da želimo mijenjati svijet, možda to zvuči idealistički, ali to tako funkcionira. Danas gradimo budućnost u kakvoj ćemo sutra živjeti, ne samo mi nego i oni nama najvrjedniji, naša djeca. Mi smo polet, entuzijasti i motor svakog društva. Dajmo svoj doprinos kako bi osobnim primjerom pokazali da se trudom, radom i stalnim učenjem može osigurati kvalitetan život i u našoj domovini Bosni i Hercegovini.

Svim članovima naše Mladeži, najjače političke organizacije mladih Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, od Save, Lašve pa do Neretve ovim putem čestitam 30 godina uspješnog djelovanja, rada i rezultata. Nikada nemojte posustati u borbi za vlastite ideale.

glavna urednica Tea Ružić

Cijenjeni čitatelji,
Dragi naša Mladeži,

Veliko mi je zadovoljstvo da kroz nekoliko riječi i ja osobno, kao predsjednik Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, budem dio 2. izdanja časopisa naše Mladeži. Prije svega, primite moje srdačne čestitke u povodu 30. obljetnice osnivanja Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, kao jednog od temeljnih stupova Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine. Energija i snaga koju unosite u našu veliku obitelj ova tri desetljeća doista prikazuje kako su motor svakog društva i svake organizacije naši mladi ljudi, odnosno upravo vi.

Politička stranka je živi organizam koji kontinuirano traži nove ideje i znanja u globalnim okolnostima kada svijet strelovito ide naprijed. U kontekstu modernog vremena nitko ne može pratiti takvu dinamiku kao mlad čovjek, motiviran i spreman za nove izazove. Upravo u spoju političkoga iskustva i zrelosti, vaše energije i poletnosti vidim najveću snagu Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine. To je naše bogatstvo, uz sve druge sastavnice, koje nas s razlogom čine najjačom i stožernom političkom strankom hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini.

Stvaranje Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine ima nemjerljiv i višestruk povijesni kontekst. Misao koja nas je tada okupljala u jedno hrvatsko biće i danas mora biti temeljna nit vodilja, osobito vas mladih koji trebate nastaviti baštiniti naše temeljne vrijednosti. Svi izazovi, kojih je neminovno bilo, samo su nas činili snažnijima.

Vaša i sve buduće generacije imaju odgovornost biti najjači glas hrvatskog naroda, predvodnici u promicanju i zaštiti ustavnih prava Hrvata kao konstitutivnog naroda, koji na prostorima Bosne i Hercegovine živi stoljećima. Da bi to uspjeli, naša mladež mora slijediti najviše standarde organiziranja, obrazovanja i djelovanja, a kako bi se nosili s drugim organizacijama Mladeži, kako unutar naše EPP obitelji, tako i izvan nje. Ova godina je povijesna prekretnica za Bosnu i Hercegovinu. Imamo jedinstvenu priliku da reformom izbornog zakonodavstva konačno riješimo otvorena pitanja koja nas priječe na našem euroatlantskom putu. Sve postojeće ustavne anomalije, diskriminacija i majorizacija kojoj smo toliko svjedočili treba konačno postati prošlost.

Legitimno predstavljanje tri konstitutivna naroda ugrađena je u srž naše domovine i to je minimum za funkcionalnu i stabilnu europsku Bosnu i Hercegovinu.

Pripremajući ovaj rukopis, shvatio sam da velika većina naše Mladeži nije bila niti rođena u vrijeme osnivanja naše Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine i njezine sastavnice Mladeži. Doista, vrijeme je faktor na koji čovjek ne može djelovati, ne može ga vratiti, osim samo iskoristiti.

Na tragu te misli želim uputiti poruku i vama, aktualnim članovima Mladeži i svakom novom budućem članu koji dolazi: djelujte, radite i unaprjeđujte sebe i zajednice u kojima živite. Ne osvrćite se previše unatrag, jer svaki novi dan je jedno novo iskustvo u vašem životu. I uz vaše mlade godine, dovoljno ste zreli da budete predvodnici svih procesa koji dolaze.

Svako Vam dobro i živjeli!

*Predsjednik Hrvatske demokratske zajednice BiH
dr. Dragan Čović*

GENERACIJA KORONA

▢ Život u doba korone je nepoznat i nov za sve ljude na ovoj planeti. Posebno bih stavila naglasak na mlade koji se u ovim izazovnim vremenima pandemije koronavirusa tek trebaju ostvariti kako na poslovnom, ljubavnom ili pak društvenom planu. Upravo iz tog razloga simbolično bih ih nazvala *generacijom korona*.

Na samom početku posebnu pozornost bih skrenula na zdravlje kao nešto najvažnije za svakoga pojedinca. No, kada kažem zdravlje aludiram na mentalno stanje svakoga od nas. Biti priseban i sačuvati mentalno zdravlje tijekom pandemije koronavirusa važno je skoro jednako kao i pridržavati se uputa i savjeta Svjetske zdravstvene organizacije i lokalnih nadležnih institucija. Nove emocije koje su se stvarale i koje se još uvijek stvaraju zbog pandemije i poremećaj svakodnevnice proizvode strah te zbog toga mentalno zdravlje može biti narušeno. Potrebno je istaknuti osnovnoškolsku djecu od kojih 30 % ima neke emocionalne i sociološke probleme koji su pojačani zbog novonastale situacije. Korona je podigla na višu razinu ono što postoji već među jednim dijelom mlade populacije poput depresivnosti, promišljanja na suicid i raznih vrsta ovisnosti. Samoizolacija tijekom pandemije i još uvijek psihički ubija i mnoge mentalno jače osobnosti od mladenačkih. Zbog toga ne treba nikoga osuđivati, posebno ne mlade jer su to generacije koje se još izgrađuju i traže. Treba ih poučiti da moraju odmah reagirati i potražiti pomoć od najbližih te im objasniti da traženje pomoći nije sramota.

Od samoga početka pojave koronavirusa i znanstvenih spoznaja o njegovom širenju kod većine ljudi se javlja germofobija (patološki strah od klica tj. svih mikroorganizama koji uzrokuju bolest) zbog koje su ljudi postali opterećeni čistoćom ili zbog koje neće ići na javna mjesta gdje će se možda susresti s manjom skupinom ljudi. Isto tako, negativne posljedice na mentalno zdravlje doprinijeli su brojni otkazi te smanjena primanja. Ne smijemo zanemariti ni mentalno stanje hospitaliziranih zbog koronavirusa, niti cijelu zdravstvenu struku koja je na prvoj crti obrane tijekom cijele pandemije. Mnogi mladi i stariji su se samovoljno povukli iz vanjskog svijeta, kako bi se *osjećali sigurnije*. No, nakon što se odvojiš od jednoga načina života i svega što te zadovoljava, teško se na kraju ponovo vratiti u taj svijet i socijalizirati.

Najvažnija stvar u očuvanju mentalnog zdravlja je vladati svojim emocijama i izbjegavati stres, zato što je on poput toksina u našem organizmu. No, kako bi se stres proučio i način na koji utječe na društvo, moramo saznati tko je sve izložen, u kojoj mjeri i kada. Pozornost bih naravno posvetila i na poslovni svijet, posebno na mlade koji se na putu do poslovnog ostvarenja susreću s *karijerom s preprekama*. Brojne su prepreke u školovanju tijekom ove pandemije. Učenici i studenti su izvan svojih školskih klupa, dvorane za praktični dio su prazne, a sve se to pokušava nadomjestiti *online* predavanjima preko Zoom i drugih platformi. Kolege i kolegice su sada samo imena na Zoom pozadini. Brojna odgađanja raznih tečajeva i usavršavanja poremetila su planove za mlade ljude, nakon kojega se dogodio i lockdown te ih dodatno obeshrabrio na njihovom putu ka boljem životu i karijeri. Svi ciljevi su propali, a motivacija je splasnula. Svijet se potpuno zaključao, a na najveću štetu za djecu i mlade.

Nove generacije su zakinite i prepuštene virtualnom svijetu, nastavi na daljinu i neizvjesnosti. Nema više školskih ni studentskih druženja, kao i viđanja s profesorima *face to face*. Obrazovanje je postalo sterilno, a najbolji prijatelj laptop. Mladi su zakiniti za stvaranje novih poznanstava ili možda budućih ljubavi, sve je odgođeno za poslije. Možda za vremena kada se budemo prisjećali pandemije kroz sjećanja i priče. Pitanje je hoće li se *generacija korona* vratiti u normalno stanje ili će ovo sve postati novo normalno, sada više i ne tako novo, a većini od nas niti normalno. Hoće li mlade generacije spoznati prave čari druženja ili se u tome neće snalaziti. Sve su to neke stvari koje su prepuštene vremenu kao najboljem pokazatelju.

Koronavirus nas je možda zaustavio u planu i radu, ali nam nije oduzeo mogućnost napredovanja sukladno izvanrednoj situaciji. Koronavirus nam ne smije oduzeti snove i želju za ostvarenjem istih, jer naravno što je čovjek bez snova. Unatoč svim preprekama i ružnim događanjima treba pronaći i nešto dobro na što nas je ova pandemija podsjetila, a to je da je najvažnije vlastito zdravlje i zdravlje naših najmilijih, jer jednom kada njega ne bude, ni jedan san neće biti ostvaren.

Piše: Helena Jelušić (Brčko)

POGLED U PROŠLOST, SADAŠNJOST I BUDUĆNOST: IZAZOVI NOVE GENERACIJE

↳ Mladost je razdoblje života između djetinjstva i odrasle dobi i čini jako važnu društvenu kategoriju. Promatrajući mladež kao posebnu društvenu grupu vidimo da u tradicionalnom društvu mladost nije postojala. Razlog tomu leži u činjenici da je uključivanje u sferu rada započinjalo u djetinjstvu te su s prvom zaradom djeca postajala odrasli ljudi. Zahvaljujući razvoju i usložnjavanju društva u cjelokupnosti odnosa prema ljudima i prirodi, stvara se sve veća potreba za kvalificiranom radnom snagom. Stvaranjem takve potrebe odgađa se ulazak mladih u svijet rada, zbog čega mladi sve veću pozornost poklanjaju svome obrazovanju. Ključan dio procesa obrazovanja mladih koji doprinosi njihovom formiranju u akademske građane jeste i njihov politički angažman unutar društvene zajednice. Politika, kao kolektivna djelatnost usmjerena na donošenje odluke o rješavanju problema, za tipično ishodište ima društveni sukob koji dovodi do raznovrsnosti stajališta. Pomiriti razlike u stajalištima jedan je od ključnih ciljeva politike, a put do pomirenja popločan je stazom kvalitetne komunikacije putem koje se predlaže ono rješenje koje se smatra racionalnim i ispravnim.

Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine od svojih se početaka zalagala za složenu, zajedničku državu koja poštuje trodiobu vlasti te afirmira decentraliziran ustroj i razvoj lokalne samouprave. Naglasak pri opredjeljenju Mladeži stavljen je upravo na jednakopravnom ustavnom položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, na izgradnji moderne pravne države, očuvanju identiteta, povijesti, kulture i tradicije hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini te na budućnosti ove države u Europskoj uniji. Od osnivanja pa sve do danas Mladež je svojim aktivnim djelovanjem kroz razne akcije humanitarnoga i edukativnog karaktera, sportska natjecanja, ekološke projekte te javne tribine promovirala vrijednosne temelje na kojima se zasniva rad HDZ-a kao jedne moderne, samostalne, proeuropske i demokršćanske organizacije. U jednoj nadasve složenoj državi kakva je Bosna i Hercegovina, Mladež je uvijek izražavala svoje mišljenje o svim važnim pitanjima. Neosporna je činjenica da u našem društvu nikada nije bilo jednostavno otvoreno nastupiti izražavajući svoj stav prema krucijalnim pitanjima.

„Mladost je sretna, jer za nju postoji budućnost“, riječi su poznatog svjetskog književnika Nikolaja Vasiljeviča Gogolja u kojima leži sva ljepota mladosti, a to je željno iščekivanje nekih boljih budućih vremena. Pitanje koje si možemo postaviti na temelju svega prethodno rečenog jest: *Kakva vremena čekaju nove generacije Mladeži?*

S kakvim će se izazovima Mladež suočavati?

Suočiti se s ovakvim pitanjima nije nimalo jednostavno posebno u današnjim prilikama u kojima Mladež djeluje. S jedne strane, svjedočimo sve većoj borbi mladih za poboljšanje njihovih prava, a s druge strane, određen broj talentiranih i inteligentnih mladih ljudi pokazuje pasivnost i demotiviranost kad su u pitanju razne aktivnosti koje imaju za rezultat poboljšanje položaja mladih u društvu. S tim je usko povezano nastojanje za poboljšanjem životnoga standarda te smanjenje nezaposlenosti kod mladih, a samim time i sprječavanje njihovog odlaska.

Odlazak mladih ljudi, a posebice mladih Hrvata, scenarij je kakav se treba zaustaviti. S iseljavanjem mladih Hrvata smanjuje se broj potencijalnih mladih hrvatskih obitelji, čiji bi naraštaji nastavili prijenos kulture i tradicije življenja našega naroda na ovom prostoru. Odlazak hrvatskog naroda s ovog prostora izaziva strah od gubitka hrvatskog identiteta, povijesti, kulture i tradicije hrvatskoga naroda. Povrh borbe za ostankom mladih Hrvata, a time i očuvanja hrvatskog identiteta, hrvatski narod nije riješio svoje nacionalno pitanje.

Izvor fotografije: Bljesak.info

U Bosni i Hercegovini temeljno otvoreno pitanje jest majorizacija (preglasavanje) Hrvata. Popraćena je nesimetričnom administrativnom podjelom Bosne i Hercegovine, koja rezultira nedostatkom hrvatskih političkih institucija čime se stvara sustav koji omogućuje da Hrvate u vlasti predstavljaju osobe koje nemaju potporu hrvatskoga biračkog tijela. Stalna nastojanja uvođenja tzv. građanskog ustroja umjesto poštivanja konstitutivnosti naroda u većinski bošnjačko-hrvatskom entitetu vode daljnjoj neravnopravnosti malobrojnijih Hrvata. Ovakva se neravnopravnost najviše očituje kroz Izborni zakon koji omogućuje preglasavanje Hrvata. Naprimjer, pri izboru hrvatskog člana Predsjedništva BiH, nama svima poznat *slučaj Komšić-Sejdo* ili u izboru zastupnika u gornji dom entitetskog parlamenta, kroz pravila koja Hrvatima ne jamče zaštitu ravnopravnosti niti poštivanje njihove izborne volje.

Također smo sve do prošle godine bili svjedoci i dugogodišnje paralize grada Mostara. Nužnost novih ustavnih rješenja je preduvjet očuvanja stabilne Bosne i Hercegovine, ali i preduvjet za ostvarenje reformi važnih za kvalitetniji život mladih.

S poljuljanim društvenim vrijednostima u zemlji, među mladima je sve veći postotak delinkventnog ponašanja kao i raznih oblika ovisnosti. Također, svjedoci smo važnosti utjecaja okoliša na razvoj skupina i pojedinaca. Stoga, briga o okolišu i njegovoj zaštiti predstavlja važno sredstvo u ostvarenju zdravije životne sredine za sve nas.

Unatoč svim navedenim problemima i izazovima s kojima se nove generacije susreću, ono čemu smo svjedoci jeste da Mladež ne gubi na svojoj snazi. Možemo s pravom reći da je Mladež jača nego ikada prije te da i dalje aktivno djeluje u kreiranju i sukreiranju bolje budućnosti za sve mlade Hrvate u Bosni i Hercegovini. Kroz svoj rad Mladež okuplja mlade ljude, organizira razna druženja, bori se protiv raznih oblika ovisnosti i maloljetničke delinkvencije, budi ekološku svijest te veliki naglasak stavlja upravo na obrazovanje, kulturu i sport. Mladež koristi sva moguća sredstva informiranja javnosti o svome djelovanju, uključujući i društvene mreže te se ne ustručava zauzeti stav o važnim pitanjima, odnosno hrabro stati iza svojeg mišljenja. I u najtežim trenutcima Mladež je pokazala spremnost da bude oslonac u širenju snažnih poruka zajedništva. Na čelu Mladeži su obrazovani, snažni i ambiciozni ljudi, koji su spremni upustiti se u izazovnu realizaciju svojih ideja, ne dozvoljavajući da one ostanu samo mrtvo slovo na papiru, nego događaji koji će s ponosom ispisivati nove stranice povijesti.

Kao što je Joseph Alois Ratzinger, poznat kao papa Benedikt XVI. rekao: „*Kakva mladež, takva budućnost.*“ S obzirom na to kakvu Mladež sada imamo, ne postoji sumnja u dolazak bolje budućnosti. Put do bolje budućnosti nije jednostavan, Mladež očekuju izazovna vremena, ali su njena prijašnja postignuća najbolji učitelj i vodič kroz nove izazove koji joj slijede.

Piše: Anja Galović (Mostar)

OBRAZOVANJE HRVATA U BOSNI I HERCEGOVINI SVEUČILIŠTE U MOSTARU JEDINO NA HRVATSKOM JEZIKU

▮ Hrvati su u Bosni i Hercegovini kroz povijest imali velikih poteškoća u svome nacionalnom, kulturnom i vjerskom životu. Mijenjali su granice, slobode i mnoge druge identifikatore, a svakako da je jedan od najvažnijih obrazovanje. Dolaskom franjevaca u Bosnu i Hercegovinu krajem 13. stoljeća cjelokupni duhovni i kulturni život Hrvata vezan je uz njihov rad sve do 19. stoljeća. Kroz stoljeća bosansko-hercegovački franjevci trudili su se uključiti prosvjetu među svojim pukom, a zbog brojnih nevolja koje su snašle Hrvate bilo je teško realizirati.

Najraniji izvori pismenosti među bosansko-hercegovačkim Hrvatima smatraju se samostani. Već 1655. godine spominju se samostanske škole u Kreševu i Fojnici, dok je prva hrvatska pučka škola u Bosni i Hercegovini osnovana u Tolisi u općini Orašje, 1823. godine. Najveće zasluge se pripisuju fra Iliji Starčeviću. U Sarajevu prvu realnu školu osniva fra Grgo Martić 1865. godine. Najveće zasluge za osnovno školstvo za vrijeme Turaka za Hrvate u Bosni i Hercegovini franjevcima pripisuju se Ivanu Franji Jukiću i fra Grgi Martiću. Oni se ujedno smatraju najzaslužnijim za obrazovanje hrvatskog stanovništva u Bosni i Hercegovini u 19. stoljeću.

Prve Sestre milosrdnice stigle su u Sarajevo 1871. godine, a tada se osniva Škola časnih sestara u Sarajevu. U svojoj školi sestre su okupile svu žensku mladež. U Mostaru koja je radila pod turskom upravom punih pet godina prije dolaska Austro-ugarske otvorena je prva hrvatska tiskara 1872. godine. Nakon austro-ugarskog posjednuća Bosne i Hercegovine 1878. godine od franjevaca postupno preuzimaju pučko školstvo, a ostaju samo kao konfesionalne osnovne škole časnih sestara. Krajem 19. i početkom 20. stoljeća nastaju Hrvatsko potporno društvo za siromašne đake i naučnike i Hrvatsko društvo za namještanje djece na zanate i u trgovinu kao rezultat potrebe za osnivanjem društva koje bi pomagalo i financiralo obrazovanje hrvatske mladeži. Obrazovanje u Bosni i Hercegovini prije rata je bilo ponajviše usmjereno prema mješavini nacionalnih kultura uz potiskivanje hrvatskog identiteta ili na štetu hrvatskih interesa.

U Sarajevu osniva se Hrvatsko kulturno društvo (HKD) 1902. godine, a 1904. godine dodaje se i riječ Napredak u svrhu pomaganja zanatlijama, učenicima, a poslije i studentima. Hrvatsko kulturno društvo Napredak temeljna je kulturna ustanova Hrvata u Bosni i Hercegovini. Godine 1945. glavni cilj društva bio je iskorjenjivanje nepismenosti.

U knjizi o Ivi Andriću stoji:

“Još 1910. skoro devedeset procenata odraslih Bosanaca bilo je nepismeno. Kod katolika je jedva svaki četvrti znao da čita i piše, kod pravoslavaca samo svaki deseti. Kod muslimana je stopa nepismenosti iznosila 95 posto”.

U okviru društva kroz povijest djelovali su razni oblici udruga, a svrha je između ostalog bila promicati hrvatski obrazovni sustav. Također, bili su usmjereni na potrebe osnivanja vlastitih institucija za predškolski i školski odgoj hrvatske djece, kao i na neprekidno nastojanje podizanja znanja kroz druge oblike obrazovanja, uključujući različite tečajeve, seminare, javna predavanja i slično. Ciljevi udruga proizilazili su iz ciljeva društva HKD Napredak i posebno su isticali rad na obrazovanju hrvatske mladeži, stvaranju nastavnog i drugih kvalitetnih kadrova za potrebe obrazovanja. Osim toga, proučavali su povijest Hrvata i njihove živote na područjima na kojima žive, osnivali su škole za odgoj hrvatske djece s pravom sudjelovanja i djece drugih nacionalnosti, čuvanje i njegovanje hrvatskog jezika. Napredak je kroz pomaganje u školovanju zaslužan i za dva nobelovca, Ivu Andrića i Vladimira Preloga,

U vrijeme Domovinskog rata s ciljem očuvanja hrvatskog puka osniva se zajednica Hrvata Herceg-Bosne, a nakon toga ustrojena je Hrvatska Republika Herceg-Bosna. Na područjima u kojima su Hrvati u većini organizira se nastava u osnovnim i srednjim školama po nastavnim planovima i programima na hrvatskom jeziku, a takav način izvođenja nastave nastavlja se sve do danas.

Sveučilišta kroz povijest imaju krucijalnu ulogu u znanstvenim, kulturnim, društvenim i mnogim drugim progresima. Najveća vrijednost se kristalizira kroz tradiciju kontinuiteta teorijskog i praktičnog znanja. Sveučilište u Mostaru, s relativno dugom poviješću kao drugo po veličini i jedino sveučilište na hrvatskom jeziku u Bosni i Hercegovini, danas ima neospornu važnost za Hrvate diljem Bosne i Hercegovine. Sveučilište u Mostaru danas broji deset fakulteta, jednu akademiju, gotovo 1300 nastavnika, oko 11 000 studenata, 158 studijskih programa, 13 doktorskih studija, studentski centar, sveučilišnu knjižnicu, sveučilišnu tiskaru, nakladničku kuću PRESSUM, sveučilišnu galeriju, pet centara. Sveučilišna televizija SUM TV savršen je tehnološki alat putem kojeg se održava nastavni proces za vrijeme pandemije COVID 19, ne samo na Sveučilištu, nego i u svim obrazovnim institucijama na hrvatskom jeziku u Bosni i Hercegovini.

Vrijednost i snaga jednog naroda se reflektira putem akademskih, znanstvenih kao i praktičnih postignuća. Mogli bismo reći kako upravo Sveučilište u Mostaru nastavlja ono što su fratri, Sestre milosrdnice i Hrvatsko kulturno društvo Napredak nekada započeli. Pružajući mogućnost mladim osobama za stjecanje kompetencija te otvarajući prozore za šire vidike koji će značajno doprinijeti stabilnosti i boljitku hrvatske mladeži, ali i cijeloga društva u Bosni i Hercegovini.

Piše: Ana Crnoja (Jajce)

Izvor fotografije: www.sum.ba

ULOGA MLADEŽI U PROMICANJU HRVATSKOG JEZIKA

↙ Očuvanje hrvatskog identiteta na prostoru Bosne i Hercegovine dodatno je otežano jer jezik, jedna od glavnih odrednica identiteta ne uživa položaj kakav bi morao imati kao jezik konstitutivnog naroda. Što to znači? Možemo reći da postoje tri glavna okruženja koja najviše oblikuju naše znanje o vlastitom jeziku. To su obitelj, škola i medijski prostor. Jezik u obitelji i jezik u školi se razlikuju. Jezik koji učimo u obitelji je prvi jezik s kojim se susrećemo i nazivamo ga materinski jezik. Usvajamo ga sa svim njegovim osobitostima koje proizlaze iz doma i zavičajnosti. U školi učimo hrvatski standardni jezik kojim se služimo u službenoj komunikaciji i institucijama i on u potpunosti odgovara određenim gramatičkim normama. Mediji su treće okruženje koje formira naše znanje o jeziku. Međutim, ako ne postoji njegova dosljedna uporaba i ako nemamo službeni medijski servis na hrvatskom jeziku, postavlja se pitanje koliko je zapravo primijenjena konstitutivnost o kojoj nam govore posljednjih 26 godina.

Uloga Mladeži u tom smislu mora biti jasno definirana pa i pomalo agresivna, ako želimo promijeniti postojeće stanje. Jasno je da to pitanje zahtijeva djelovanje viših tijela vlasti, ali malim koracima koji će svakodnevno doprinositi buđenju, prvenstveno naše svijesti o važnosti hrvatskog jezika možemo stvoriti atmosferu zbog koje će se drugi osjećati dužnim da napokon riješe pitanje medija na hrvatskom jeziku.

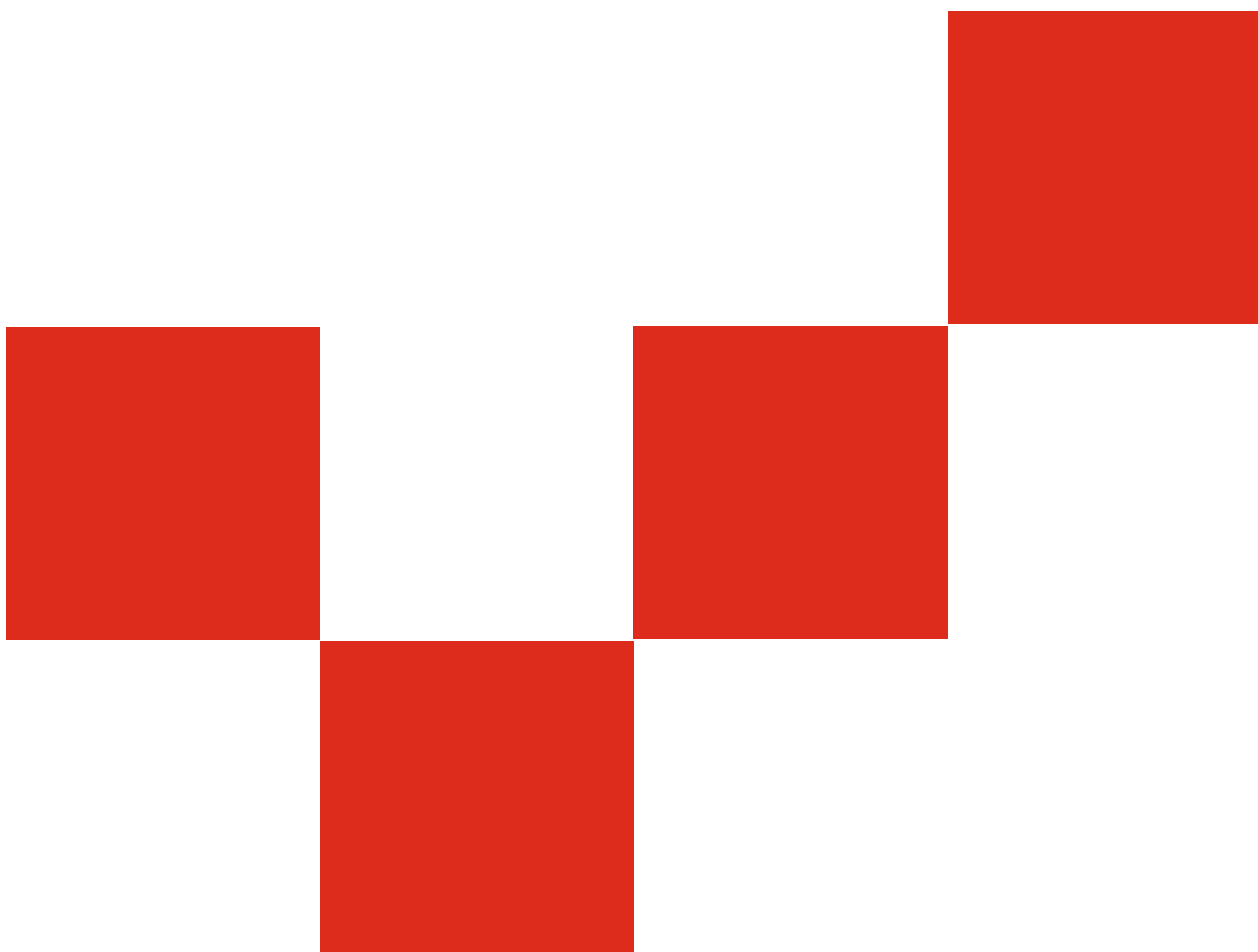
Ono što raduje i daje optimizam u cijeloj ovoj priči jest činjenica da Mladež posljednjih godina sve više zahtijeva dosljedniju uporabu hrvatskog jezika u institucijama, ali i u javnom medijskom prostoru. Podružnice u svojim sredinama kroz različite edukacije, seminare pa i književne susrete, ponovno ističu jezik kao jednu od kategorija bez koje je očuvanje našeg identiteta zaista upitno. Izrada časopisa, monografije Mladeži, svakodnevno pisanje i objavljivanje tekstova koji govore o našoj povijesti, kulturi i tradiciji dokaz su da se već ide u tom smjeru i ostvaruju određeni rezultati.

Od 2019. godine u Mostaru je počela s radom Radiotelevizija Herceg-Bosne otkupom i pridruživanjem nekoliko televizija koje su i ranije djelovale kao hrvatski mediji. Tako je nakon mnogo godina hrvatski narod u Bosni i Hercegovini dobio svoju televiziju, ne u onom omjeru u kojem zaslužuje, ali svakako značajan korak budući da program iste pokriva područje od Mostara, preko srednje Bosne pa sve do Brčkog i Bosanske Posavine.

Svakako ne smijemo izostaviti ni brojne portale koji svakodnevno izvještavaju i pišu novinarske tekstove na hrvatskom jeziku.

Na kraju, jezik ne čine samo norme i gramatika. Jezik se ostvaruje i kroz književnost. Od početaka naše pismenosti i franjevačke književnosti pa do mladih autora koji stvaraju u današnjem vremenu, mi posjedujemo zavidno književno bogatstvo. Promocija tog bogatstva ne treba biti zadatak samo kulturnih institucija, nego i svih organizacija kojima je briga o hrvatskom čovjeku glavni zadatak.

Piše: Ivan Volić (Travnik)

S PONOSOM NA SVOM, HRVATSKOM MATERINSKOM JEZIKU

▢ Naziv materinski jezik govori da je to prvi naučeni jezik, odnosno jezik koji naučimo u vlastitoj obitelji. Kao takav, on je dio kulturnoga identiteta naroda, točka prepoznavanja među ljudima različitih podneblja, kultura i nacionalnosti. Međutim, pravo pitanje je kako na jezičnu raznolikost gledaju multikulturalna društva. Uzmimo primjer postkonfliktne države kakva je Bosna i Hercegovina. Tri naroda, tri jezika, tri kulturna blaga. Gledaju li žitelji Bosne i Hercegovine na jezičnu i kulturnu raznolikost kao na vlastitu prednost ili pak nedostatak, kao na prosperitet ili ipak kamen spoticanja?

Po svemu sudeći, današnja situacija u Bosni i Hercegovini sve više podsjeća da svaki čimbenik koji čini razliku između većinskih i manjinskih naroda predstavlja upravo posljednje spomenuto, kamen spoticanja. To je tako žalosno. Dakle, tanak je prag tolerancije i razumijevanja među ljudima, onima koji dijele svaki pedalj ove napaćene zemlje. Tisuću, kruh, općenito uobičajene riječi, zar ne? Mnogima se ipak ne čini tako, mnogi na te iste riječi reagiraju kao na uvredu, na rušenje svega onog što je Bosna i Hercegovina, na odjeljenje. Svjedoci smo i brojnih izjava poput: *Idite u Hrvatsku pa govorite tako*. Činjenica je da smo mi pripadnici hrvatskoga naroda koji žive u Bosni i Hercegovini od 7. stoljeća. Samim tim, kao i svi drugi narodi, a sukladno demokraciji, imamo pravo na slobodu izražavanja. Pročitamo li definiciju materinskoga jezika i onoga što taj jezik predstavlja, možemo reći da je Bosna i Hercegovina zemlja naroda uskih shvaćanja, neprihvatanja drugoga i drukčijega i zemlja za koju empatija ne znači apsolutno ništa.

Quot linguas calles, tot homines vales, što bi značilo: *Koliko jezika govoriš, toliko vrijediš*. Dok žurno i bez pogovora pohađamo tečajeve stranih jezika, naši službeni jezici nam predstavljaju najveći trn u oku. Moderne i suvremene, zemlje pozitivne sadašnjosti, ali i budućnosti na raznolikost gledaju kao na stepenicu razvoja, napretka i prosperiteta, a Bosna i Hercegovina je jedino zabluda. Zabluda da ćemo ostaviti rane prošlosti iza sebe i konačno početi živjeti mirno i sigurno jedni uz druge gradeći od naše raznolikosti mostove, a ne zidove.

Bez straha i s ponosom na svom hrvatskom materinskom jeziku.

Piše: Tea Ružić (Brčko)

USPJEŠNE PODUZETNIČKE PRIČE NAŠE MLADEŽI OD IDEJE DO REALIZACIJE

▮ Dok nas medijska izvješća svakodnevno upozoravaju na sve veći broj mladih ljudi koji napuštaju Bosnu i Hercegovinu iz Nove Bile, Brčkog i Čapljine nam stižu malo drukčije priče. Kristijan, Daniel i Toni mladi su poduzetnici koji, usprkos spomenutim trendovima, svoju egzistenciju nisu potražili na zapadu nego na rodnoj grudi u Bosni i Hercegovini.

Kristijan Perić, Nova Bila - Travnik **26 godina**

▮ Moja se priča možda i ne bi mnogo razlikovala od drugih da se prije pokretanja biznisa nisam uhvatio u koštac s teškom bolešću. Zbog urođene srčane mane, uslijedila je teška operacija koja je uspješno izvršena, ali kao rezultat toga ostao je 90-postotni invaliditet. Ta činjenica nije me obeshrabrila, nego potaknula da pokrenem vlastiti posao te danas "Impressum grafika" nudi usluge digitalnog tiska i grafičkog dizajna. Oduvijek sam imao sklonosti prema grafičkom dizajnu te se odlučio na otvaranje digitalne tiskarnice u rodnoj Novoj Biloj. Možda se u početku činilo da sama ideja neće zaživjeti, ali mi danas radimo punom parom tisak reklamnih materijala, majica, plakata, brendiramo vozila i izloge. Inspiriran vlastitom borbom, smatram se odgovornim da kroz svoj posao ponudim i priliku za rad osobama s invaliditetom kako bi postali ravnopravni članovi društva. Impressum grafika je usko povezana s fondom za radno osposobljavanje invalidnih osoba, tako da ću, svjestan poteškoća u kojima sam se i sam našao nakon operacije, nastojati stvoriti pretpostavke kako bih uposlio još nekoliko osoba s invaliditetom.

Iako živimo u vremenu kada je naša priroda ugrožena različitim zagađenjima, tehnologija koju primjenjujem u svom radu potpuno je ekološki prihvatljiva i slijedi moderne ekološke standarde. Najveća prednost digitalnog tiska je ta što nema onečišćenja, ekološki je prihvatljiva, a tu je još i bolja kvaliteta tiska od ostalih tiskarskih tehnika. Prošla 2021. godina za mene je bila najuspješnija do sada jer sam postao otac malene djevojčice Mile.

Daniel Ikić, Brčko

21 godina

➤ Po završetku srednjoškolskog obrazovanja (automehaničar) i stjecanja punoljetnosti, nastupio je trenutak kad sam trebao odrediti smjer u kojem će krenuti moj životni put. Budući da su plaće u realnom sektoru prilično skromne ipak sam odlučio da se zaposlim u jednoj lokalnoj tvrtki. Međutim, ubrzo je krajem 2019. godine nastupila globalna kriza u automobilske industriji te sam s drugim radnim kolegama s najkraćim radnim stažom u tvornici sklopio sporazumni raskid ugovora o radu.

Nakon toga, aplicirao sam na radno mjesto u Austriji (radnik u ugostiteljstvu) te započeo rad krajem 2019. godine. Nakon nekoliko tjedana shvatio sam da nisam zadovoljan uvjetima, prije svega na činjenicu da sam odvojen od obitelji i prijatelja. Početkom 2020. godine vratio sam se u rodno mjesto i s obitelji sam pokrenuto vlastiti posao. Uz pomoć lokalne zajednice, koja je izdvojila sredstva za samozapošljavanje, osobna sredstva i potporu obitelji, osnovao sam pravno lice SP Martić s djelatnošću u oblasti stočarstva i ratarstva. Neposredno pred otvaranje nastupila je pandemija koronavirusa te sam se našao pred još većim izazovom i pitanjem: Je li moguće i realistično pokrenuti poslovanje u trenutku kad je u cijeloj Bosni i Hercegovini sve zatvoreno osim trgovina i ljekarni. Ne rade ugostiteljski objekti, ne organiziraju se skupovi, svadbe, veselja, tj. događaji od kojih je trebalo ovisiti moje poslovanje.

Bez obzira na okolnosti izazvane pandemijom koronavirusa odlučio sam se za pokretanje osobnog posla te završio proces registracije pravnog subjekta. Sagradio sam novi objekt za stočarstvo, adaptirao postojeće objekte te kupio stado ovaca. Usporedo s tim pristupio sam nabavci traktora i priključne mehanizacije za rad u ratarstvu. S obzirom na to da je proteklo 20 mjeseci od pokretanja poslovanja, pored svih učinaka koje je izazvala pandemija, izuzetno sam zadovoljan ostvarenim rezultatima i rastom obima poslovanja. Početkom naredne godine planiram proširiti poslovanje u oblasti stočarstva, izgraditi novi objekt te osigurati skladišne kapacitete. Prvobitni strah i neizvjesnost da kao dvadesetogodišnjak krenem u osobni posao, registriram pravno lice, angažiram knjigovođu, pristupim poreznom i fiskalnom sustavu su nestali i sada smatram da sam učinio pravi korak. Svakodnevno susrećem ljude koji su nezadovoljni poslom i radnom sredinom u kojoj obavljaju radne zadatke te mislim da je bolje potražiti zadovoljstvo u pokretanju osobnog poslovanja bez obzira na vrstu djelatnosti.

Toni Knežević, Čapljina

27 godina

↳ Ideja o otvaranju stomatološke ordinacije javila se već tijekom fakultetskih dana, gdje sam tijekom volontiranja u brojnim ordinacijama i domovima zdravlja odlučio da kroz vlastitu privatnu ordinaciju uz stečeno znanje temeljeno na kvaliteti, želim graditi svoje ime. Nakon fakultetskog obrazovanja slijedom nesretnih okolnosti, preuzeo sam i rukovođenje obiteljske firme MedLab, koja se bavi medicinsko-biokemijskom dijagnostikom.

Prvi, a ujedno i najveći izazov, bio je kako se bez iskustva snaći u do tada nepoznatim situacijama i okolnostima i kako uspjeti održati tvrtku u jeku svjetske krize uzrokovane koronavirusom, a pri tome ne zapostaviti stomatologiju kao struku i prvu ljubav. U samoj realizaciji projekta KDC-Knežević Dental Centra najveće zapreke kao i za većinu drugih mladih ljudi bile su svakako poslovi administrativne prirode, prvenstveno pri izdavanju dozvola.

Strah od neuspjeha, neizvjesnost i teret koji mi donosi vođenje dviju tvrtki nisu me spriječili u mom poslovnom naumu. Mladim poduzetnicima bih poručio: ne dozvolite da vas strah od neuspjeha zaustavi na putu uspjeha.

UTJECAJ POLITIKE NA PRIVATNI ŽIVOT MLADIH LJUDI

✎ Svaki posao nosi svoje obveze i privilegije pa tako i aktivno bavljenje politikom. No, jedina velika razlika između aktivnog bavljenja politikom i ostalih aktivnosti jest ta da politički aktivna osoba nema pravo na neodgovornost i privatnost. Iako moramo naglasiti da neodgovornost u svom poslu ne bi trebao imati nitko.

Ništa nije onako kako se čini na prvi pogled, a s druge strane medalje, postoji puno više nego što mislimo. Pravo pitanje je koliki utjecaj uistinu ima politika na privatni život politički angažiranih mladih osoba? Koliku žrtvu moraju dati kako bi pridonijeli svojoj zajednici? Koliko često ulaze u sukobe mišljenja i stavova? Postoje li prijetnje, diskriminacija i uvrede? Tko im je najveća potpora na cijelom tom putu? Razgovarajući s novim vodstvom Mladeži HDZ-a BiH došli smo do sljedećih spoznaja:

“Naš narod je dobar i uvijek je spreman oprostiti eventualne greške i propuste koje ponekad napravimo u svome radu, ali nikada vam neće i ne trebaju oprostiti ako lažete i kradete ljude.” – Ante Kelavić

“Shvaćam svoje političko djelovanje veoma odgovorno i ozbiljno. Pri donošenju odluka pokušavam oslušivati bilo naroda, njihove potrebe te samu dobrobit zajednice. Uvijek će biti negativnih komentara, ali pokušavam ne davati veliku pozornost tome i ne gubiti svoje ciljeve i svoje ja.” – Ante Kelavić.

“Bude neslaganja i različitih mišljenja u razgovorima s prijateljima i to smatram korisnim za sebe jer su upravo oni ti koji mi ukažu na to kako neke stvari nisu baš onakve kakvima sam ih ja zamišljao. S obitelji jako rijetko dolazim do sukoba stavova po pitanjima politike, jer se u mojoj obitelji nikada nitko nije bavio aktivnom politikom.” – Mate Lončar

“Osobno nisam nailazio na neugodna iskustva sa svojim kolegama zbog toga što sam stranački aktivan, iako znam iz primjera nekih kolega da su doživljavali ne baš ugodna iskustva. Kritike, ma kakve god one bile, imaju smisla sve dok su u granici normalnog i kulturnog.” – Ivan Ćubela

“Naime, završio sam Ekonomski fakultet u Sarajevu i od samog početka bilo je jasno da sam u manjini. Međutim, niti u jednom trenutku nisam osjetio da me netko gleda na osnovi toga tko sam, kako se zovem, koje sam nacionalnosti te jesam li stranački opredijeljen i na koju stranu. Možda ima i negativnih slučajeva, ali osobno nikada nisam doživio neugodnost nit od kolega, niti profesora. Moram naglasiti da mi je pružena podrška i razumijevanje profesora, što mi je u tim trenutcima puno značilo jer su vidjeli što radim i željeli da se nastavim baviti politikom za dobrobit mladih, ali građana općenito.” – Boris Mrnjavac

“Kroz borbu u stvaranju Zajednice hrvatskih studenata 'Pleter' u Sarajevu, nailazio sam često na loše komentare, prijetnje i uvrjedljive poruke, no nisam nikada dozvolio da to negativno utječe na mene, nikada takvim osobama nisam htio davati pozornosti niti dozvoliti da ispadanjem žrtve i sam je osobno pridobivam.” – Ante Kelavić

“Pa bilo je negativnih iskustava. Ne veliki broj, ali tim i takvim stvarima ne posvećujem puno pozornosti niti dozvoljavam da me iste demotiviraju u djelovanju. Uvijek vrijedi ona dobra stara izreka da nije važno što se kaže, nego tko kaže.” – Mate Lončar

“Već godinama osjećam da se od mene previše očekuje, možda u nekim trenucima i nešto što je izvan mojih mogućnosti. Jako mlad postao sam član Mladeži, kasnije i predsjednik Mladeži u Kiseljaku, a sada i zamjenik predsjednika na državnoj razini. Stoga, većina mojih sugrađana je čula za mene i mislim da to dosta utječe na to što sam često 'jedan od krivaca' ako se ponekad nešto loše dogodi u općini ili županiji. Moram priznati da kada god imaš neku konkurenciju ili osobe koje su zavidne na bilo čijem položaju ili uspjehu, bez obzira je li riječ o Mladeži ili ne, pokušat će vam nametnuti tu odgovornost i na sve moguće načine tražiti greške iako ih nema ili naglašavati određene propuste koje nisi mogao ili nisi stigao uraditi.” – Boris Mrnjavac

“Pravo vlastitog mišljenja i razmišljanja je sloboda i ne smije se nikome instruirati, pogotovo ne koristiti prijetnjama ili sličnim metodama koje su za svaku osudu, prije svega s ljudske strane.” – Ivan Ćubela

“Meni tuđa mišljenja puno znače. Želim znati kako razmišlja okolina, ali to ne znači da bih se priklonio nečijem mišljenju, nego da isključivo poštujem sve jer mi kao društvo ne bismo ni mogli funkcionirati, ni napredovati ako bismo svi razmišljali u istome smjeru.” – Boris Mrnjavac

“Moja majka je moja najveća potpora! Uz sve druge članove obitelji i pokojnog oca naravno, prijatelje i kolege, majka je osoba koja je uvijek bila uz mene pa i na ovom političkom putovanju.” – Mate Lončar

“Moja obitelj i moji prijatelji koji su tu u svakom trenutku ili kao potpora ili kao netko tko će mi svojom sugestijom pomoći premda bila neka najobičnija sitnica. S obitelji i prijateljima sve lakše ide.” – Ivan Ćubela

Ono što ljudi ne vide jeste to koliko Mladež izdvaja slobodnoga vremena i volje za radom i poboljšanjem same zajednice u kojoj žive samo da bi mladi imali bolje sutra i da odlazak iz domovine Bosne i Hercegovine ne dolazi u rezervnu opciju. Nažalost, mladi često bivaju sputani u svom djelovanju od strane određenih osoba: roditelja, obitelji, susjeda, kolega, prijatelja, starijih političara i drugih. Kako od sputavanja u smislu finansijske pomoći tako i onog značajnijeg, a to je emotivne pomoći i nedostatka podrške.

Ovim člankom, namjera mi je bila približiti mladima koji se žele baviti politikom ili su već dio nje, djelomično stanje kroz koje prolazi dosta mladih, politički aktivnih osoba te njihove borbe i izazova na putu do cilja. Naime, i sami znamo da u životu nije sve med i mlijeko pa tako niti u politici. Svaka politički mlada angažirana osoba, zna kroz što prolazi druga, bila na vašoj strani ili protiv vas. Putovanje, gdje s jedne strane puta nailaze na predrasude, ogovaranja, prijetnje i neslaganja, često s druge strane, uz malo truda, želje i volje te naravno okruženja dobrih kolega i prijatelja, dovodi do uspjeha. Mladi, nemojte odustajati na prvoj prepreci, jer za sve što dovoljno jako želite uvijek ima i načina i ruke pomoći, ma što god da radili u životu.

Piše: Nika Bošnjak (Kiseljak)

AKTIVNOSTI I PROJEKTI MLADEŽ HERCEGOVINE, POSAVINE I SREDIŠNJE BOSNE

DOSADAŠNJA POSTIGNUĆA MLADEŽI

1.

Konjic, 14. ožujka 1992. godine osnovana je organizacija pod nazivom Mladež HDZ-a Herceg-Bosne. U Konjicu je održan prvi sastanak dvadesetak predstavnika Mladeži iz devet općina Herceg-Bosne. Tajnim glasovanjem izabrano je Predsjedništvo, a za predsjednika izabran Zoran Tomić.

2.

U vihoru ratnih i postratnih događanja Mladež HDZ-a BiH produktivno djeluje na diferencijalnim područjima. Paralelno od sudjelovanja na bojišnici, Mladež organizira akciju dobrovoljnog darivanja krvi za ranjenike ratne franjevačke bolnice Nova Bila. Za Božić 1993. godine u znak potpore organizaciji Mladeži HDZ-a BiH, stotinjak članova Mladeži HDZ-a RH posjećuje Mostar i dijeli pakete ranjenicima ratne bolnice u Mostaru.

U teškim trenucima za Hrvate Vareša, Mladež uspješno organizira dostavu humanitarne pomoći.

3.

Organiziraju se općekorisni društveni projekti zbog prisutnosti problema ovisnosti o alkoholu i psihoaktivnim tvarima kod osoba mlađe životne dobi u BiH. Mladež HDZ-a BiH vrši niz tribina na temu prevencije protiv psihoaktivnih tvari i maloljetničke delinkvencije. Također, Mladež sudjeluje u kampanji protiv AIDS-a. Projekt ABACUS koji je imao za cilj nabavku računala bez velikih troškova što je uspješno i realiziran potpisivanjem peticije za nabavu bez carine i poreza. Kazalište mladih Vitez organizira akciju *Knjiga za prijatelje*, malonogometni turnir za Udrugu Hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata (HVIDRA) u BiH.

4.

Prva konvencija Mladeži HDZ-a BiH je održana 15. listopada 1994. godine u Mostaru u Hrvatskom domu Herceg Stjepan Kosača u kojoj je sudjelovalo 76 akreditiranih izaslanika iz 30 općinskih organizacija. Nakon provedbe rezultata glasovanja za predsjednika je izabran Zoran Tomić. Na Prvoj konvenciji organizacija dobiva ime Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine.

5.

Prijateljska nogometna utakmica između Mladeži HDZ-a BiH Središnja Bosna i Predsjedništva Mladeži HDZ-a BiH pod nazivom Sportom protiv nelegalne Vlade FBiH odigrana je u srpnju 2011. godine u Kiseljaku. Cilj utakmice bio je skrenuti pozornost na nelegalno formiranu federalnu vladu (Platformu) te ukazati na postupke nelegitimnih predstavnika hrvatskog naroda kojima hrvatski narod nije dao povjerenje na Općim izborima.

6.

Obilježavanje obljetnica uspostave (18. studenoga) Hrvatske zajednice Herceg-Bosne kao jednog od krucijalnih jamstava opstojnosti i opstanka hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za vrijeme rata. Taj dan je i *Dan sjećanja* na žrtve Vukovara i Škabrnje kao i na sve poginule branitelje i žrtve Domovinskoga rata. Ovo je dugogodišnji značaj za Hrvate u BiH, a čije obilježavanje je Mladež HDZ-a BiH inicijativno pokrenula 2012. godine diljem Bosne i Hercegovine kroz sve svoje organizacije.

7.

Potpisana je zajednička izjava Mladeži HDZ-a RH i Mladeži HDZ-a BiH o budućoj suradnji dviju Mladeži u svim sferama društva kako bi se poboljšao status mladih. Izjavu su potpisali tadašnji predsjednici sestrinskih organizacija mladih Josip Bilaver i Slaven Zeljko 30. studenoga 2012. godine u Zagrebu.

8.

Održana su tri hodočašća čime smo željeli istaknuti demokršćanski temelj naše organizacije. Prvo hodočašće Mladeži HDZ-a BiH održano je u Međugorju 8. lipnja 2013. godine. Okupilo se preko 500 članova naše organizacije iz svih dijelova Bosne i Hercegovine. Drugo hodočašće održano je u 29. kolovoza 2015. godine. Uz Mladež HDZ-a BiH, u Međugorje su hodočastili članovi Mladeži HDZ-a iz RH, kao i članovi Mladeži Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. Zajedničko hodočašće okupilo je više od 800 sudionika. Treće hodočašće održalo se u Jajcu 26. kolovoza 2017. godine. Veliki broj članova Mladeži HDZ-a BiH i Mladeži HDZ-a RH hodočastio i ovaj put do najstarijega katoličkog svetišta u Podmilačju.

9.

Mladež HDZ-a BiH prvi put se pojavljuje na međunarodnoj sceni na sjednici Izvršnog odbora DEMYC-a mladeži Europske demokratske unije (EDU) u Italiji od 27. do 30. listopada 1994. godine. Također, postaje punopravna članica DEMYC-a, a od 1999. godine počinju pripreme za sudjelovanje u radu Mladeži Europske pučke stranke (YEPP). U Portu 16. svibnja 2015. godine je održan 10. kongres YEPP-a, na kojem Mladež HDZ-a BiH postaje punopravni član Mladeži Europske pučke stranke. To je stranka koja promovira i objektivizira europska i demokršćanska načela, a kojih je istinski nositelj i Mladež HDZ-a BiH.

Mladež HDZ-a BiH od svojih početaka ima osjećaj za pozitivne i plemenite vrijednosti. Tako je organizirala prve Sportske igre Mladeži HDZ-a BiH u Širokom Brijegu 27. i 28. kolovoza 2016. Igrama je pristupilo više od 300 članova iz svih krajeva BiH. Događaj je trajao dva dana gdje su se sudionici natjecali u malom nogometu, stolnom tenisu, šahu i boćanju.

Od osnivanja do danas Mladež HDZ-a BiH kroz svoje djelovanje za opće dobro i dobro svoga naroda prepoznaje osnovne i različite potrebe društva. To nije samo dobra volja i želja, nego dužnost, obveza i svrha našeg postojanja i djelovanja. Tako Mladež HDZ-a BiH od Posavine i Središnje Bosne pa sve do Hercegovine kontinuirano organizira i sudjeluje u dobrovoljnom darivanju krvi.

Okrugli stolovi i konferencije kao instrumenti popularizacije kulturnih, društvenih i političkih tema u Mladeži HDZ-a BiH uvijek su imali funkciju manifesta za cjelokupno društvo. Naša Mladež je kroz svoje djelovanje realizirala značajan broj konferencija. Značajna je međunarodna konferencija *Europska mladež* organizirana 6. rujna 2018. godine u hotelu Mogorjelo u Čapljini. Govorilo se o značaju mladih u politici i participaciji mladih u donošenju odluka te o budućnosti i mogućnosti mladih u EU.

Mladež HDZ-a BiH s osjećajem i empatijom za one kojima je potrebna pomoć iz svih općinskih, gradskih, županijski i regionalnih organizacija od svojih osnivanja do danas konstantno organizira humanitarne akcije u svojim područjima. Jedna od najvećih zajedničkih akcija jest upravo doprinos svih naših organizacija u prikupljanju pomoći stanovnicima Petrinje, Gline i svih krajeva Sisačko-moslavačke županije pogođenih razornim potresom 2020. godine.

Uspostavljena je konkretna suradnja i održan radni sastanak s predsjednikom Hrvatskog svjetskog kongresa (HSK) gospodinom Vinkom Sabljom. Mladež HDZ-a BiH bit će nositelj aktivnosti prigodom sudjelovanja mladih Hrvata iz BiH na Petim Hrvatskim svjetskim igrama u Zagrebu, s inicijativom da domaćin Šestih Hrvatskih svjetskih igara bude stolni grad Mostar. Suradnja konkretizirana i u području potpore obrazovanju, odnosno stipendiranju naših studenata, mladih Hrvatica i Hrvata iz Bosne i Hercegovine.

Uspostavljena je suradnja s Hrvatskom udrugom mladih Središnje Bosne. Uz zajedničko djelovanje na okupljanju mladih ljudi, hrvatskog naroda iz svih krajeva BiH dogovoreno je i kreiranje zajedničkih inicijativa za poboljšanje socijalnog statusa mladih ljudi, radionica i edukativnih projekata kao i humanitarnih akcija.

16.

Hrvatsko zajedništvo zaista nema granice. Uspostavljen je prijateljski odnos s Mladeži Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. Održan je i prvi sastanak na ovoj razini s rukovodstvom Mladeži DSHV-a. Neformalno obrazovanje i očuvanje hrvatskog identiteta mladih kako u BiH tako i u Vojvodini bit će naša zajednička sfera djelovanja. Sastanku su nazočili i gospodin Žigmanov, predsjednik DSHV-a i glavna tajnica HDZ-a BiH, gđa Glamuzina. Slijedi uzvratna posjeta naše Mladeži u Vojvodinu.

17.

Uspostavljena je suradnja i održan prvi sastanak s Klubom mladih Udruge *Prsten* u Tomislavgradu. Kroz zajedničke inicijative dogovoren je širok okvir za okupljanje i nove ideje mladih.

18.

U Livnu je održan božićni humanitarni malonogometni turnir 4. prosinca 2021. godine čiji je glavni organizator Mladež HDZ-a BiH, a pristupaju mu gotovo sve organizacije naše Mladeži. Svrha turnira je bila prikupiti novčana sredstva koja su na kraju iznosila 2475 KM, a prikupljeni iznos predan je Marijanskoj vinkovskoj mladeži. S tim je poslana i poruka pred Božić koje je vrijeme darivanja, dobrih djela i razumijevanja ljudi u potrebi.

19.

Potpisana je zajednička izjava sestrinskih organizacija: *Legitimno predstavljanje temelj je Daytonskog mirovnog sporazuma.*

Na 30. obljetnicu međunarodnog priznanja Republike Hrvatske i Dana mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja, na Kupresu je potpisana zajednička izjava o nužnosti zaštite ustavnog položaja i legitimnog predstavljanja Hrvata u Bosni i Hercegovini. Izjavu su potpisali predsjednik Mladeži HDZ-a BiH Mate Lončar i predsjednik Mladeži HDZ-a RH Maksimilijan Šimrak.

Izvorni tekst zajedničke izjave prenosimo u cijelosti:

Kao predstavnici organizacija Mladeži Hrvatske demokratske zajednice u Bosni i Hercegovini i Republici Hrvatskoj prepoznajemo ozbiljnost političke krize u Bosni i Hercegovini i ugroženosti ustavnog položaja Hrvata kao konstitutivnog naroda u Bosni i Hercegovini.

Ravnopravnost sva tri konstitutivna naroda u temeljima je Daytonsko–pariskog mirovnog sporazuma kojim je zaustavljen rat te su ispunjeni preduvjeti za izgradnju mira i demokracije u Bosni i Hercegovini, kao države s dva entiteta i tri jednakopravna konstitutivna naroda - Hrvata, Srba i Bošnjaka.

Zalažemo se za suverenu, demokratsku i teritorijalno cjelovitu Bosnu i Hercegovinu, kao i daljnje jačanje dobrosusjedskih odnosa Hrvatske i Bosne i Hercegovine te rješavanje otvorenih pitanja između dvije države..

Snažno podupiremo Bosnu i Hercegovinu na europskom putu i u daljnjim naporima u ispunjavanju potrebnih uvjeta za stjecanje statusa kandidata za članstvo u Europskoj uniji.

Aktualni razgovori o izmjenama Izbornog zakona predstavljaju najveći izazov, ali i priliku da se unutarnji odnosi konsolidiraju u interesu sva tri konstitutivna naroda te stabilnosti i dobrobiti Bosne i Hercegovine.

Političkim akterima u Bosni i Hercegovini dajemo potporu za nastavak dijaloga oko izborne reforme koja treba dovesti do pravednog rješenja i legitimne predstavljenosti sva tri konstitutivna naroda i ostalih te ostvarivanja funkcionalnosti države.

Upućujemo poruke mira, zajedništva i suradnje kao ishodišta zajedničkog suživota tri konstitutivna naroda i svih stanovnika Bosne i Hercegovine.

Pred mladima je mnogo zajedničkih izazova koje treba riješiti otvorenim i uključivim dijalogom kako bi se podigao životni standard i pridonijelo boljoj budućnosti svih društvenih skupina koje žive na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Demografski opstanak Hrvata u Bosni i Hercegovini od strateškog je interesa za Hrvatsku. Zalažemo se za nastavak financiranja kulturnih, obrazovnih, znanstvenih, zdravstvenih te ostalih programa i projekata od interesa Hrvata u Bosni i Hercegovini, na čemu hrvatska Vlada predano radi.

Potrebno je nastaviti kontinuiranu institucionalnu i financijsku potporu strateškim institucijama Hrvata u Bosni i Hercegovini - Sveučilištu u Mostaru, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici i Hrvatskom narodnom kazalištu, kao i ostalim ustanovama poput domova zdravlja, vrtića, škola, biskupija, samostana i drugih.

20.

Danas Mladež HDZ-a BiH kao moderna, demokršćanska, proeuropska i demokratska stranka prepoznaje važnost i koncept homogenog funkcioniranja, ali isto tako i poneke heterogenosti. Zbog toga, u čestim intervalima nastoji na jednom mjestu okupljati sve predsjednike gradskih, općinskih, županijskih, regionalnih organizacija i organizacije Mladeži za Brčko distrikt. Tako se nastoje kroz interakciju i otvoren dijalog objediniti potrebe i težnje za boljim sutra, čime se postavljaju zdravi temelji zajedničke vizije, misije i ciljeva mladih ljudi okupljenih oko Hrvatske demokratske zajednice BiH.

Piše: Ivan Lovrić (Žepče)

↘ Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine na međunarodnoj sceni prvi put se pojavljuje sudjelovanjem na sjednici Izvršnog odbora Mladeži Europske demokratske unije (DEMYC-a) u talijanskom gradu Bozenu 1994. godine. Mladež je također prisutna u Mladeži Europske pučke stranke (YEPP-a) od 1999. godine, ali punopravni član postaje tek 2015. godine na 10. kongresu YEPP-a u Portu. Najveće zasluge za punopravno članstvo u YEPP-u idu tadašnjem predsjedniku Mladeži HDZ-a BiH Vedranu Kožulu i Andrei Vodanović iz Mladeži HDZ-a Republike Hrvatske, koja je na tom istom kongresu izabrana za glavnu tajnicu YEPP-a.

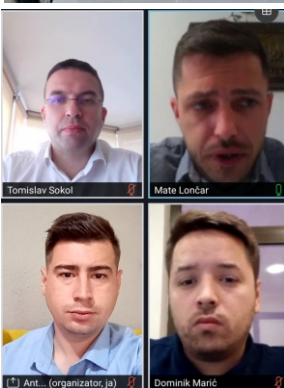
Od našeg primitka u punopravno članstvo YEPP-a do danas redovito smo sudjelovali na svim sjednicama Vijeća YEPP-a i kongresima. Također, sve ove godine, Mladež HDZ-a BiH aktivno je surađivala s Mladeži HDZ-a iz Republike Hrvatske, a u tijeku je izrada Sporazuma kojim će se postojeća suradnja dodatno unaprijediti.

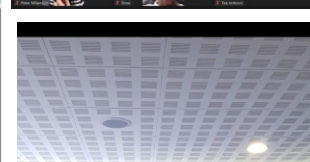
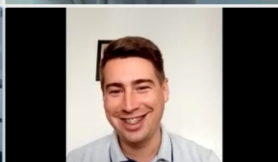
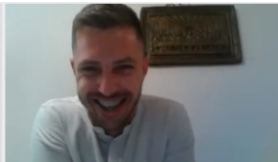
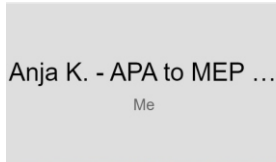
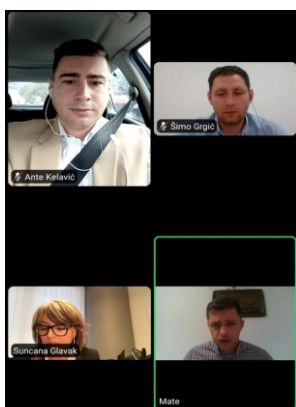
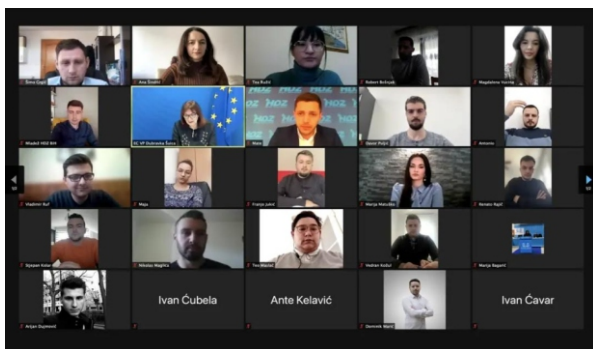
Vrijedi istaknuti i dugogodišnju suradnju Mladeži s međunarodnim organizacijama: Zaklada Konrad Adenauer, Nacionalni demokratski institut (NDI), Međunarodni republikanski institut (IRI), Robert Šuman institut (RSI) i suradnja s Predstavništvom Vijeća Europe u BiH.

Trenutno, značajnu potporu u međunarodnom djelovanju pružaju nam i aktualni zastupnici HDZ-a u Europskom parlamentu, Željana Zovko, Karlo Ressler, Tomislav Sokol, Sunčana Glavak kao i potpredsjednica Europske komisije za demokraciju i demografiju Dubravka Šuica.

Mladež je 2021. godine uspostavila suradnju s Hrvatskim svjetskim kongresom i održala sastanak s predsjednikom Vinkom Sabljom u Mostaru, tijekom kojeg su dogovoreni konkretni koraci za buduće djelovanje. Našu prekograničnu suradnju uspostavili smo i s našim sunarodnjacima iz Mladeži Demokratskog saveza Hrvata Vojvodine, čije izaslanstvo smo ugostili u Domu HDZ-a u Mostaru.

Danas, Mladež HDZ-a BiH najaktivnije djeluje kroz članstvo u YEPP-u gdje smo stekli brojne međunarodne partnere, a imamo u planu i ponovo aktivirati članstvo Mladeži u DEMYC-u. Svjesni važnosti međunarodnoga djelovanja, kontinuirano održavamo bilateralne sastanke s našim međunarodnim prijateljima.

ZAKLJUČCI IZVANREDNOG ZASJEDANJA HRVATSKOG NARODNOG SABORA U BOSNI I HERCEGOVINI

1. Hrvatski narodni sabor (HNS) ocjenjuje kako je pregovarački tim HNS-a u dosadašnjim pregovorima dosljedno i odgovorno provodio prethodno utvrđeni pregovarački okvir i Politički sporazum od 17. lipnja 2020. o načelima izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH i ograničenim izmjenama Ustava BiH (sukladno Odluci Ustavnog suda U 23/14 i presudama Europskog suda za ljudska prava), posebno u dijelu koji se odnosi na legitimno političko predstavljanje konstitutivnih naroda na svim administrativno-političkim razinama vlasti.

2. HNS izražava žaljenje što uloženi napori u dosadašnjim pregovorima nisu uspješno okončani kako bi se osigurale nužne izmjene Izbornog zakona i ograničene izmjene Ustava BiH (sukladno Odluci Ustavnog suda U 23/14 i presudama Europskog suda za ljudska prava). U pregovaračkom procesu u koji su kao facilitatori (posrednici) bili uključeni i predstavnici Europske unije i SAD-a hrvatski pregovarački tim ponudio je niz konkretnih prijedloga za izmjene i dopune Izbornog zakona i ograničene izmjene Ustava BiH.

HNS je spreman nastaviti pregovore s bošnjačkim i drugim političkim strankama u BiH o izmjenama Izbornog zakona i ograničenim ustavnim izmjenama, na tragu već usuglašenih izmjena Ustava BiH s predstavnicima Venecijanske komisije kako bi se stvorili preduvjeti za održavanje Općih izbora. Stoga pozivamo i predstavnike međunarodne zajednice uključene u pregovarački proces da daju puni doprinos završetku procesa pregovora o izmjenama Izbornog zakona i ograničenim izmjenama Ustava koji su od najveće važnosti za stabilnost i budućnost europske BiH.

3. HNS će se dosljedno zalagati za izvorna ustavna načela postignuta i ostvarena u Washingtonskom i Daytonskom mirovnim sporazumu koji su utvrdili Hrvati, Bošnjaci i Srbi kao konstitutivni narodi i drugi građani. Spremni smo odlučno suprotstaviti se svim daljnjim inicijativama koje idu u smjeru dekonstituiranja hrvatskog naroda u BiH.

4. Sve političke stavove kojim se zastupa blokiranje provođenja Političkog sporazuma iz Mostara od 17. lipnja 2020. godine i time onemogućava hrvatskom konstitutivnom narodu legitimno političko predstavljanje u domovima naroda i Predsjedništvu BiH HNS će smatrati suprotnim hrvatskim političkim pravima te ugrozom nacionalnih interesa i političkog subjektiviteta Hrvata u BiH.

5. HNS drži da neće biti ispunjeni formalno-pravni uvjeti za održavanje Općih izbora 2022. sve dok se ne bude izmijenio postojeći Izborni zakon BiH. U tu svrhu nužno je provesti Odluku Ustavnog suda BiH U-23/14 i sve presude Europskog suda za ljudska prava kako bi se svakom od triju konstitutivnih naroda osiguralo legitimno političko predstavljanje kao i mogućnost kandidiranja svakoj osobi s pravom glasa, a sve u skladu s ustavnim odredbama proisteklim iz Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

6. HNS posebno naglašava kako Središnje izorno povjerenstvo (SIP) nije i ne može biti zakonodavac niti ima pravo preuzimati nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH. Jednako naglašavamo da SIP nije izabran i imenovan sukladno odredbama Izbornog zakona BiH. Ako se Izborni zakon ne bude izmijenio sukladno prethodnim točkama i unatoč tome u tim uvjetima budu raspisani i provedeni Opći izbori, HNS će ih smatrati suprotnim slovu Ustava te duhu i načelima Daytonskog mirovnog sporazuma. Takvom postupku predstavnici HNS-a suprotstaviti će se svim legitimnim pravnim i političkim sredstvima.

7. HNS i sve njegove članice će s krajnjom pažnjom pratiti nastavak političkih pregovora o izmjenama Izbornog zakona i ograničenim ustavnim reformama kao i rješenja ukupne političke situacije u BiH. Ako se i dalje nastavi s procesom dekonstituiranja hrvatskog naroda, HNS će pokrenuti sve pravne procedure i političke korake za novu institucionalnu i teritorijalnu organizaciju BiH na načelima federalizma i konsocijacijske demokracije, kojom će se osigurati potpuna ustavna jednakopravnost sva tri konstitutivna naroda u BiH.

Preuzeto sa: www.hdzbih.org

DEMOGRAFSKA POLITIKA MLADIH KLJUČNO POLITIČKO I NACIONALNO PITANJE HRVATA U BOSNI I HERCEGOVINI

Politička neizvjesnost i nestabilnost u zemlji, mnogima su poticaj za odlazak. Danas malo tko može vjerovati da u Bosni i Hercegovini može doći do ozbiljnog gospodarskog rasta u bliskoj budućnosti, no to ne znači da se ne može ništa učiniti glede zadržavanja mladih u zemlji. Drugi niz problema je srednjoškolski i akademski sustav koji je tako posložen da se zapravo mladu populaciju obrazuje za iseljavanje. Taj raskorak između broja završenih stručnjaka nekog profila na akademskim studijima i stvarne potrebe u Bosne i Hercegovine je takav da se ti ljudi ni ne mogu zaposliti u ovoj zemlji. Najveću sklonost migriranju iskazuju osobe u dobi između 25 i 40 godina, a među njima je znatan broj žena u fertilnoj dobi. S obzirom na regionalnu pripadnost razlike nema. Odlaze mladi iz cijele Bosne i Hercegovine. Dominantno obilježje ovoga iseljeničkoga vala također je i iseljavanje čitavih obitelji. Svaki oblik političke i društvene organizacije – povijest, jezik i kultura, europski put i demokratizacija, ustavna i institucionalna jednakopravnost, europska Bosna i Hercegovina – apsolutno nemaju nikakvog smisla u uvjetima demografskog nestanka Hrvata u Bosni i Hercegovini. Tako su danas u hrvatskoj populaciji u Bosni i Hercegovini gotovo svi demografski pokazatelji i trendovi negativni te potvrđuju ulazak u klasični demografski slom koji uključuje depopulaciju, prirodni pad, negativnu vanjsku migracijsku bilancu, starenje, izumiranje, destrukciju demografskog sastava, demografski nestanak pojedinih naselja i manjih regija.

Važno je naglasiti da se Hrvati iz Bosne i Hercegovine ne iseljavaju isključivo zbog ekonomskih razloga. Većina je zapravo nezadovoljna sustavom vrijednosti u Bosni i Hercegovini u nekom dubljem smislu. Oni jednostavno nemaju više vjeru u domovinu, ali danas za razliku od prijašnjih vremena imaju alternativu, a to je migracija. Mladima se kroz cijelo ovo razdoblje tranzicije slala poruka da su države u cijeloj regiji nastale da se izvrši preraspodjela bogatstva, a da je njihova uloga sada održavati te nepravedne sustave. Većina njih počinje uočavati da tranzicija traje cijeli ljudski vijek te da u tom projektu zapravo više ne žele sudjelovati. Izgubili su svaku nadu i strpljenje. Na djelu je vrlo vjerojatno povijesni odlazak Hrvata iz Bosne i Hercegovine, a koji je dobrim dijelom uvjetovan neriješenom političkom situacijom u zemlji.

Probleme smo identificirali, a o istima bismo mogli govoriti i puno detaljnije. Međutim, mladost ne žali, ne prigovara, mladost djeluje. Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine i njezina Mladež za jedan od glavnih ciljeva ima provođenje pozitivne populacijske politike i revitalizacije kroz definiranje demografskih mjera za osiguranje porasta nataliteta i zaustavljanje trenda iseljavanja.

DEMOGRAFSKA OBNOVA - OBITELJ I MLADI

Depopulaciju stanovništva u BiH karakterizira niz negativnih demografskih trendova kao što su niska stopa nataliteta, niska stopa fertiliteta, nepovoljna starosna struktura i emigracija radno sposobnog i spolno reproduktivnoga stanovništva. Zbog devastirajućeg utjecaja depopulacije na sveopće prilike u Bosni i Hercegovini, glavni će cilj HDZ-a BiH u narednome razdoblju biti pozitivna populacijska politika i revitalizacija kroz definiranje demografskih mjera za osiguranje porasta nataliteta i zaustavljanje trenda iseljavanja.

Primarna zadaća u povećanju nataliteta bit će donošenje mjera poticajnoga rađanja kako bi se postigao cilj od minimalno troje djece u obitelji. Mjere poticajnoga rađanja podrazumijevat će, između ostalog, pravnu i institucionalnu jednakost, ublažavanje ekonomske cijene podizanja djeteta financijskim davanjima iz proračuna, smanjenje psihološke cijene roditeljstva, usklađivanje rada i roditeljstva. Ublažavanje ekonomske cijene podizanja djeteta postići ćemo financijskim mjerama kao što je jednokratni roditeljski dodatak, uz progresivni rast za svako sljedeće živorođeno dijete. Osigurati ćemo i dječji dodatak za svako dijete, neovisno o ekonomskome statusu obitelji, koji će biti zajamčen za vrijeme školovanja djeteta. Financijske poticajne mjere za podizanje djeteta moraju biti značajne i stabilne.

Roditeljstvo je zahtjevno i važno će biti stvoriti psihološke uvjete kako bi mladim obiteljima rađanje djece bilo primarno. To ćemo postići uvođenjem niza mjera kojima će se moći uskladiti roditeljstvo i karijera, kao što su: uspostava mreža jaslca, vrtića i predškolskih ustanova s produženim boravkom, savjetovišta za mlade i obitelji, uspostava službi u zdravstvenim ustanovama koje će biti na raspolaganju roditeljima 0-24 sata, uz primjenu suvremenih sredstava komuniciranja (npr. mobilne aplikacije) itd. Mladim obiteljima ćemo pomoći u kupovini stambene jedinice uz subvencioniranje povoljnih stambenih kredita ili će im se osigurati „socijalno stanovanje“ po povoljnim uvjetima.

Smanjenje iseljavanja, osobito stanovnika koji su u reproduktivnoj životnoj dobi, bit će glavni prioritet i zadaća svih razina vlasti. Nužno je poduzeti sve moguće mjere za motiviranje mladih za ostanak u Bosni i Hercegovini, kao i mjere usmjerene prema povratku onih koji su otišli. Demografsko pitanje je kompleksno i zahtijeva trajno planiranje i praćenje uz značajna financijska sredstva i ljudske potencijale. Zbog toga je i pitanje demografskoga oporavka nužno aktivno uključiti i znanstvenu zajednicu koja će kontinuiranim i dugotrajnim multidisciplinarnim znanstvenim pristupom identificirati razloge depopulacije i ponuditi odgovarajuća rješenja.

OBITELJ – TEMELJ DRUŠTVA

Obitelj je institucija koja čuva ljudske vrijednosti, kulturalni i povijesni kontinuitet generacija. Obitelj je osnovni čimbenik stabilnosti i razvoja. Obitelj je i preduvjet demografskoga razvitka, revitalizacije društva, povratka iseljeništva i razvoja međugeneracijske solidarnosti. Važna nam je ispravna izgradnja sustava vrijednosti, kulture i identiteta, kako pojedinca i obitelji tako i društva u cjelini. Mi želimo zdravu hrvatsku obitelj koja će imati sigurnost i utočište te mjesto izgradnje međusobnoga poštovanja, razumijevanja, brige i podrške.

Naša je misija hrvatskoj obitelji jamčiti jednakost i ljudska prava, poticati duhovnu obnovu i zajedništvo u braku, eliminirati svaki oblik diskriminacije, pružiti mogućnosti za zapošljavanje i obrazovanje, pomoći im da brinu o sebi i pridonose razvoju modernoga prosperitetnog društva.

MLADI

HDZ BiH je politička stranka koja okuplja mlade ljude iz cijele zemlje, a usmjerili smo naše znanje i stručnost u izradu Programa koji u sebi sadrži korake i mjere za povećanje učinkovitosti sustavnoga zapošljavanja mladih te omogućavanje stručnoga osposobljavanja i usavršavanja mladih osoba u skladu s potrebama tržišta rada.

Osigurat ćemo više novca u proračunima za potporu zapošljavanja mladih. Poduzet ćemo mjere usmjerene na rješavanje pitanja stambenoga zbrinjavanja za mlade koji tek dolaze na tržište rada i osnivaju obitelj kroz poticajnu stanogradnju i subvencioniranje kamate.

Poticat ćemo mlade na studiranje i stjecanje konkurentskoga znanja i vještina. Modernizacijom i razvojem obrazovnoga i znanstvenog sustava poticat ćemo stvaranje konkurentnoga, kreativnog i tehnološki suverenog društva s mladima kao liderima za inovacije i poslove budućnosti. Takvim pristupom želimo osigurati da znanja naših mladih, njihova stručnost i inovativnost ostaju u Bosni i Hercegovini kao temelj bolje budućnosti.

Poticat ćemo mlade na snažniju društvenu participaciju. Inzistirat ćemo na kontinuiranom dijalogu s mladima i njihovom aktivnom uključivanju u donošenje odluka kao i kreiranju politika i strategija, posebno u dijelovima koji se tiču mladih.

Preuzeto sa: www.hdzbih.org

Izmjenama Izbornog zakona i svesrdnim naporima stvarnih političkih predstavnika Hrvata u Bosni i Hercegovini, stvorila bi se stabilna politička situacija koja je preduvjet gospodarskom rastu i ulaganjima, otvaranju novih radnih mjesta i najvažnije zadržavanju mladih. Mladi Hrvati koji su ostali te žive i djeluju na teritoriji Bosne i Hercegovine moraju shvatiti važnost bavljenja politikom kao i nacionalnu odgovornost koju imaju u kreiranju politika ove zemlje. Mladež HDZ BiH kao najveća politička organizacija mladih Hrvata prepoznala je važnost i ulogu ovakve povijesne prilike. Osim što aktivno sudjeluje u realizaciji rješavanja problema i potreba mladih osoba, najveći je medijski i europski zagovornik političkog pitanja u Bosni i Hercegovini čije članstvo neprestano raste.

Piše: Mato Radić (Odžak)

„GRAĐANSKI UNITARIZAM“

↘ Bosna i Hercegovina je sastavljena od tri konstitutivna naroda i drugih manjina koji u njoj žive te treba biti organizirana na ponos svih naroda i građana. Krenuvši od trenutnoga ustavnopravnog uređenja zaključujemo da je današnja dejtonska Bosna i Hercegovina nastala kao rezultat ratnih događanja na prostorima bivše Jugoslavije, dakle nastala je država koju čine dva entiteta i tri konstitutivna naroda.

Zamišljena kao država sklada, višenacionalna, multikonfesionalna i bogato kulturalna trebala je biti zlatna medalja američke diplomacije i čedo međunarodne zajednice. U slučaju da nam postane dosadno, Dejtonskim sporazumom su nam darovane i ostavljene u *amanet* (nešto slično kao Alija Erdoganu) strani suci u Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine kao *kamenčić u cipeli sretnog čovjeka* da svojim glasovanjem unose nemir između državotvornih naroda kao i OHR kao protektorat nad državom, gdje suverenost države pada na ispit iz bonskih ovlasti, jer odluka visokog predstavnika je iznad odluke svake institucije u državi. Narodno rečeno: „Tko nije igr'o kako visoki predstavnik svira nije našao svoje mjesto pod suncem“ o čemu svjedoče i brojne smjene dužnosnika koji su dobili povjerenje žitelja Bosne i Hercegovine u demokratskim izborima.

Kroz tu igru visokih predstavnika dejtonska Bosna i Hercegovina je postala kamen spoticanja za sva tri konstitutivna naroda. Izobličena od raznih preinaka, dokidanja nadležnosti te njihovih prenošenja na državnu razinu, ukidanja pariteta u Vladi Federacije Bosne i Hercegovine i mnogih drugih intervencija. Temelji države, a to su tri konstitutivna naroda, bivali su sve otuđeniji od zajedničke države. Kruna *probosanskih* snaga i njihovog djelovanja oličena je uzurpiranjem hrvatske pozicije u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine iskoristivši brojnost populacije i mogućnost nametanja izborne volje Hrvatima.

Podsjetimo, u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine sjede tri čovjeka, ne zato što nam je jedan malo, a dva se ne bi mogla dogovoriti pa eto tri je optimalno, nego zato što bi svaki od njih trebao predstavljati jedan konstitutivni narod u državi. Unazad nekoliko godina može se zaključiti da bošnjačka politička elita utjelovljena u Stranci demokratske akcije ne želi dejtonsku Bosnu i Hercegovinu te smatra da Bošnjaci kao najbrojniji narod u državi trebaju dobiti više i biti jedini faktor odluke. Pravno rečeno Srbi i Hrvati gube stanarsko pravo te postaju podstanari, a Bošnjaci postaju stanonajmci u dojučer zajedničkom stanu. Izražene ideje za dominacijom i stvaranjem bošnjačke nacionalne države umotane su u svjetlucavi celofan zvan građanska država te podržan ljevičarskim strankama.

Građanski je bio i Mostar, kao i svaka lokalna upravna zajednica dok ovjereni građani i borci za individualna prava nisu demonstrirali i tražili jasne etničke predznake i kvote konstitutivnih naroda u gradskoj skupštini kako bi se zaštitila tri naroda.

Dakle, jasno je da se građanski koncept koristi uvijek i samo u svrhu velikobošnjačke politike i zadovoljenja njihovih interesa. To bi značilo odvesti državu do unitarizma, a centar moći pozicionirati u Sarajevu gdje bi mnogobrojnija bošnjačka zajednica modelirala odnose i bolje poznavala potrebe Hrvata, tumačila im jezik, pripovijedala povijest samih Hrvata. Krajnji cilj je raseliti narod sa stoljetnih ognjišta, asimilirati određeni broj pripadnika zajednice i kroz neko razdoblje Federaciju Bosne i Hercegovine učiniti bošnjačkim entitetom. Na kraju možemo zaključiti kako je koncept tzv. građanskog uređenja samo alat kako bi se razvlastili Hrvati i stvorila se hegemonija Bošnjaka u zajedničkoj državi Bosni i Hercegovini.

Piše: Matej Lozančić (Novi Travnik)

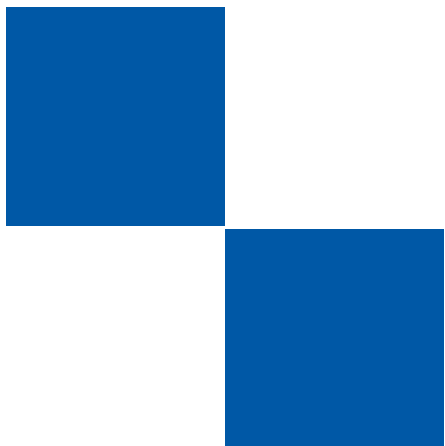
SPAS U NAČELIMA FEDERALIZMA RJEŠENJE ZA FUNKCIONALNU I STABILNU BOSNU I HERCEGOVINU

↳ Dejtonski mirovni sporazum zaključen 1995. godine imao je primarne dvije funkcije: zaustaviti rat te uspostaviti demokratsku, stabilnu i funkcionalnu državu. Dok je prvi cilj zaustavljanja krvavih sukoba okončan, pokazalo se da ni danas, 27 godina nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma, Bosna i Hercegovina nije stabilno društvo koje počiva na demokratskim vrijednostima. Suverenost o kojoj se toliko komentiralo izostala je u gotovo svakom segmentu društva. Raspadom bivše SFRJ i održavanjem referenduma kojim je proglašena neovisnost Bosne i Hercegovine mogu se pronaći prvi ključni društveni problemi koji su prisutni sve do danas. Već u predratnim godinama pokazalo se da nema minimalnog konsenzusa i suglasnosti Bošnjaka, Srba i Hrvata o državnom uređenju i temeljnim vrijednostima zajedničkog funkcioniranja i suživota. Bošnjačka koncepcija državnog uređenja, čija je politička elita sebi prisvojila status ključnog i vodećeg naroda u Bosni i Hercegovini, uvjerena u svoje *tisućljetno* postojanje, drži da se njeni interesi mogu ostvariti isključivo jačanjem centralističkoga koncepta veličajući svoje patriotske osjećaje prema cjelokupnoj državi kao isključivo vlastitoj.

Poseban problem svakako predstavlja administrativno komplicirana bošnjačko-hrvatska Federacija Bosne i Hercegovine koja zahvaljujući brojčanoj nadmoći Bošnjaka uz kombinaciju preglasavanja putem izbornog inženjeringa i nametanja Hrvata po mjeri bošnjačkog unitarizma, sve više postaje bošnjački entitet. Bošnjaci tako odbijaju bilo kakav teritorijalni preustroj Federacije Bosne i Hercegovine uz izgovor da se radi o podjeli zemlje i ostvarivanju fašističkih zamisli iz prošloga rata. Čitava priča ratnog i poratnog bošnjačkog nacionalnog establišmenta temeljila se na izgradnji građanske države po načelu jedan čovjek jedan glas. Svi napori usmjereni rušenju Republike Srpske u stvarnosti su samo jačali državne elemente, manjeg entiteta, kako ga nazivaju u bošnjačkim političkim i akademskim krugovima. Nema sumnje da je bosanskohercegovačko društvo duboko podijeljeno i fragmentirano, te opstaje isključivo intervencijom međunarodne zajednice.

Dok se ne iskaže snažna politička volja političkih predstavnika sva tri konstitutivna naroda, prije svega bošnjačkog kao većinskog, Bosna i Hercegovina ostat će disfunkcionalna država. Primjeri europskih, unutarne podijeljenih društava nude primjer kako napraviti stabilno društvo koje, unatoč unutarnjim razlikama nudi okvir za stabilnu i funkcionalnu državu koja ima legitimitet svih njenih segmenata. Primjena elementa konsocijacije uz kombinaciju federalizma omogućili bi stvaranje stabilne unutarnje zajednice gdje bi sva tri segmenta bila moguća ostvariti kroz političku participaciju i ostvarivanja interesa svoje skupine. Takva zajednica treba i mora jamčiti opstojnost svakoga od segmenata koje je čine, bez da se ta opstojnost čini kroz izigravanje drugoga. Sve dok se takav politički sklop i kultura kompromisnog rješavanja unutarnjih problema ne unese u javni i politički diskurs, Bosna i Hercegovina je osuđena na društvenu fragmentiranost čiji opstanak ovisi isključivo o samovolji međunarodnih faktora.

Piše: Anja Galović (Mostar)

HERCEG BOSNA U DANAŠNJOJ BOSNI I HERCEGOVINI

↳ Hrvatska Republika Herceg-Bosna izrasla je 28. kolovoza 1993. godine iz Hrvatske zajednice Herceg-Bosne koja je nastala 18. studenoga 1991. godine. Plod je i rezultat težnje hrvatskoga naroda za jedinstvenim odgovorom, organiziranom obranom te očuvanjem hrvatskoga naroda na stoljetnim ognjištima tijekom ratnih zbivanja u tadašnjoj SR Jugoslaviji. Dodatni motiv za organiziranje naroda bila je i čuvena rečenica tadašnjeg predsjednika Predsjedništva Republike BiH Alije Izetbegovića prilikom napada srpskog agresora te razaranja sela Ravno na jugu države (naseljeno Hrvatima). Tom prilikom izjavio je: *“Zapamtite, ovo nije naš rat, neka ga vode oni koji žele da ga vode”*. Ovim činom stanovništvo se prepušta na samoorganiziranje u cilju zaštite života. Ponukani društvenom klimom, političkim prilikama Hrvati su se organizirali i utjelovili Herceg-Bosnu, političku, kulturnu, gospodarsku cjelinu Hrvata u Bosni i Hercegovini sastavljenu od 30 općina.

Hrvatski narod se nije mogao obraniti diplomacijom u ta teška vremena jer su se teme s vrućega političkog stola nažalost rješavale oružanim sukobom. Kao rezultat potrebe za obranom i zaštitom naroda nastalo je Hrvatsko vijeće obrane (HVO) u travnju 1992. godine i predstavljalo je oružanu snagu Hrvata u Bosni i Hercegovini. Mirovni pregovori u cilju smirivanja i zaustavljanja ratnih zbivanja na području Jugoslavije doveli su do potpisivanja Vašingtonskoga sporazuma čiji je supotpisnik Hrvatska Republika Herceg-Bosna uz Republiku Hrvatsku i Republiku Bosnu i Hercegovinu. Vašingtonskim sporazumom iz ožujka 1994. godine dogovoreno je stvaranje današnje Federacije Bosne i Hercegovine kao zajednice bošnjačkog i hrvatskog naroda.

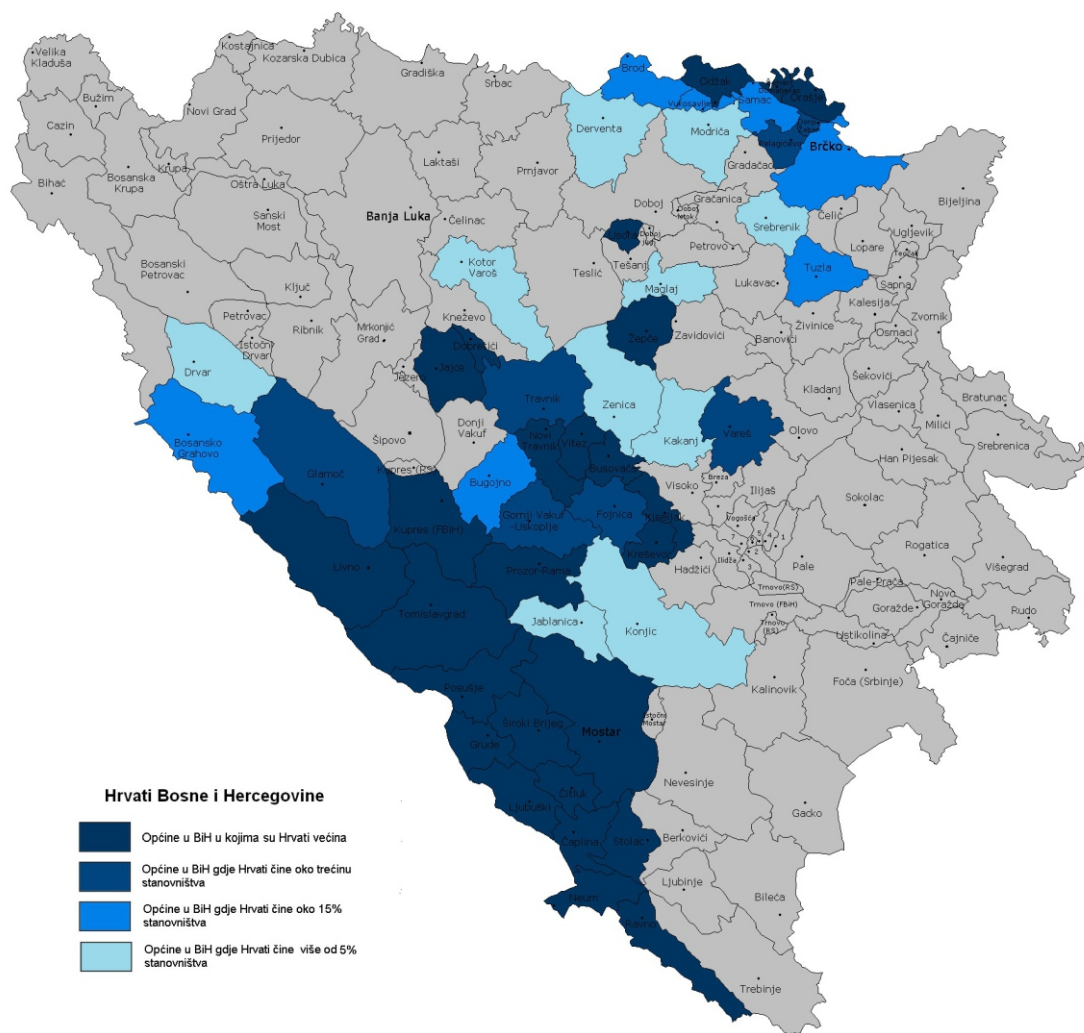

Izvor fotografije: <https://hb.hteam.org/>

Hrvatska Republika Herceg-Bosna postojala je do 14. kolovoza 1996. godine kada su sve ovlasti Vlade Herceg-Bosne prenesene na Vladu Federacije Bosne i Hercegovine. U Bosni i Hercegovini danas živi Herceg-Bosna, iako nema pravnu osnovu i međunarodno priznanje ona je utkana u Federaciju Bosnu i Hercegovinu pa tako i u državu Bosnu i Hercegovinu. Može se reći da je ona u osnovi hrvatski narod.

Dakle, postoji Herceg-Bosna u srcima naroda, ali svjedoci smo i njezinog postojanja u svakodnevnom životu. Hrvatsko vijeće obrane je nakon Dejtonskoga mirovnog sporazuma definirano kao hrvatska komponenta Vojske Federacije Bosne i Hercegovine, a prilikom reforme obrane preoblikovan je u Prvu pješačku (gardijsku) pukovniju u okviru Oružanih snaga Bosne i Hercegovine 2005. godine te gaji tradiciju i kulturno-povijesno nasljeđe hrvatskog naroda. Danas, Hrvati Bosne i Hercegovine posebno ističu zahvale braniteljima i svim životima ugašenim za opstojnost i očuvanje hrvatske grude, jezika i kulture. Dio današnjega gospodarskog života je Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg-Bosne koja se bavi proizvodnjom i distribucijom električne energije, a predstavlja hrvatsku nacionalnu energetska tvrtku jer posluje na područjima gdje obitava hrvatski narod.

Važno je spomenuti Hrvatsku poštu Mostar, Hercegbosansku županiju kao vidnu zaostavštinu. Ponos Hrvata je i Sveučilište u Mostaru čiji se plan i program izvodi na hrvatskom jeziku. Znanjem sazdana akademska zajednica snažan je vjetar za razvoj i prosperitet društva i države u cjelini. Imali su Hrvati i stabilne financijske tijekomove u vidu Hercegovačke banke koja je bila div u Bosni i Hercegovini jer je vršila više od trećine financijskog prometa u državi. Zbog sumnje da financira Hrvatsku samoupravu u Bosni i Hercegovini SFOR je nasilnički provalio u prostorije Hercegovačke banke u Mostaru, uništio trezore, imovinu i na kraju uništio banku koja je bila žila kucavica hrvatskog gospodarstva 6. travnja 2001. godine. Iako su dužnosnici SFOR-a rekli da će priložiti javnosti dokaze o nezakonitim radnjama banke te povezanost s Hrvatskom samoupravom HDZ-om to se nikad nije dogodilo. Nitko nikada nije odgovarao, a 4 500 gospodarskih subjekata i 90 000 štediša je ostalo bez novca. Jasno je da je krajnji cilj bio osiromašiti hrvatski narod, ukinuti financijske poluge te ga slomiti i prinuditi za asimilaciju.

Izvor fotografije: https://hr.wikipedia.org/wiki/Datoteka:Hrvatske_op%C4%87ine_u_BiH.PNG

Na kraju se može zaključiti da su Hrvati dali veliki doprinos razvoju Bosne i Hercegovine uspostavivši sustave koji i danas vrše svoju funkciju, doprinose bogatstvu i raznolikosti države na energetsom polju, telekomunikacijama, obrazovanju i pravnom sustavu.

Piše: Matej Lozančić (Novi Travnik)

HERCEG BOSNO SRCE PONOSNO

Herceg-Bosno, srce ponosno pjeva Thompson, a ponosno je kucalo i u svakom hrvatskom žitelju Bosne i Hercegovine, dok su drugi ipak nešto drugo mislili. Ti drugi su pomislili da će okončanjem ratnih stradanja i pripajanjem odnosno utapanjem u jedan od današnjih (većih) entiteta Federacije Bosne i Hercegovine ugasiti i dovesti u zaborav Herceg-Bosnu kao nešto nebitno, nešto prošlo i svršeno.

Varaju se! Slažete se sa mnom? Sigurna sam da se slažete. Kako zaboraviti zajednicu hrabrih hrvatskih heroja i heroína, majki i očeva, sinova i kćeri, sestara i braće koji su srčano i bez predomišljanja branili svaki pedalj ove zemlje, današnje Bosne i Hercegovine.

Hrvati su činili, čine i činit će prepoznatljiv obol Bosne i Hercegovine. Dokle god kuca srce ponosno hrvatskoga čovjeka u njoj i onoga posljednjeg na ovoj grudi, živjet će i ona ponosna, vječna Hrvatska zajednica Herceg-Bosna.

Bijaše 1991. godina i osnovaše zajednicu većinskih hrvatskih općina, jedinstveno kompaktnoga djelovanja Herceg-Bosnu, tadašnji Hrvati političkoga vrha Bosne i Hercegovine. Utemeljena je na sam dan pada grada Vukovara, grada heroja Republike Hrvatske. Herceg-Bosna je postala heroj u ovom slučaju, heroj Hrvata BiH. Kao da su znali, a možda i jesu, što će uslijediti tada kao i sada. Hrvatski narod je pomoću te iste zajednice od srpskoga agresora i bošnjačkoga nasrtanja obranio prostore na kojima Hrvati i danas žive, rade, djeluju, obilježavaju značajne datume gradeći bolje mjesto za sebe i svoju djecu. Spominju je mnogi danas s neprijateljskim huškačkim tonom kao neko zlo, a zaboravljaju da je ta ista Herceg-Bosna bila ključni faktor neovisnosti današnjega ustroja Bosne i Hercegovine i okončanja rata.

Dobre stvari se najbrže zaborave, očit je ovo primjer. Brane nam spominjanje ponosnog imena Herceg-Bosne. Rekli bi kao iz topa: „Pozivate na rat.“ Tužno! Postavlja se pitanje što je toliko bolno u jednom ustroju koji je volio i branio svoje, a poštovao tuđe? Nadam se da ću nekada pronaći odgovor na to, a do tada će ostati tri točke i veliki broj pitanja.

Piše: Tea Ružić (Brčko)

EUROATLANTSKI PUT IZAZOVI I PROCES INTEGRACIJA

└ Jedan od osnovnih vanjskopolitičkih prioriteta Bosne i Hercegovine je punopravno članstvo u zajednici europskih država. Težnje za pristupanjem Europskoj uniji rezultat su širokoga političkog konsenzusa u državi, a to je potvrđeno u ožujku 2003. godine kada je Predsjedništvo usvojilo dokument pod nazivom „*Opći pravci i prioriteti za provođenje vanjske politike Bosne i Hercegovine*.” To je ponovo potvrđeno u *Strategiji vanjske politike Bosne i Hercegovine za razdoblje od 2018. do 2023. godine*.

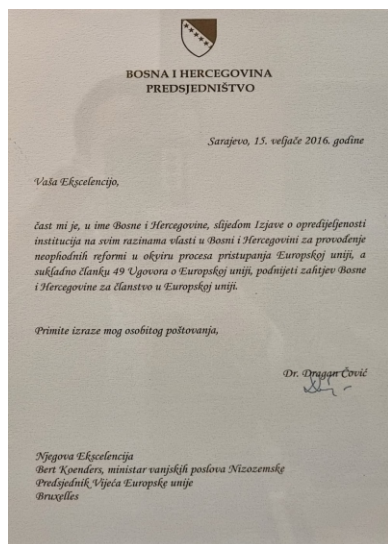
Cijeli put pristupanja države u zajednicu europskih naroda zahtijeva temeljite promjene u državama kandidatima, odnosno potiče ih na korjenite reforme u društvu. Država kandidatkinja ne pregovara o pravnoj stečevini Europske unije, nego o uvjetima i rokovima njezina prenošenja u nacionalno zakonodavstvo te načinu njezine primjene. Upravo se iz tih razloga često pregovara o pristupanju i ne smatraju klasičnim pregovorima, nego procesom prilagodbe države kandidatkinje vrijednosnom, političkom, pravnom, gospodarskom i društvenom sustavu Europske unije. Do ulaska u članstvo u Europskoj uniji svaka država dužna je preuzeti cijelu pravnu stečevinu Europske unije i biti sposobna za njezinu učinkovitu primjenu. U slučaju da država nije sposobna odmah primijeniti pravnu stečevinu iz opravdanih razloga moguće je tražiti tzv. prijelazno razdoblje, odnosno dodatno vrijeme kako bi se potpuno uskladilo nacionalno zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije. U iznimno rijetkim slučajevima državama kandidatkinjama bila su odobrena i izuzeća (derogacije) kao trajna odstupanja od primjene pravne stečevine na određenom području. Nakon političke odluke Europskoga vijeća o otvaranju pregovora i sazivanju bilateralne Međuvladine konferencije o pristupanju, pregovori za državu kandidatkinju mogu početi.

Tadašnji predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine dr. Dragan Čović je predao zahtjev Bosne i Hercegovine za članstvo u veljači 2016. godine, a iste godine od Europske unije dobiva Upitnik o pristupanju u članstvo Europskoj uniji. Može se primijetiti da je Bosna i Hercegovina najviše napredovala u razdoblju međusobnog uvažavanja tri konstitutivna naroda, poštivanja volje naroda, odnosno njihovih legitimnih političkih predstavnika. Mir i stabilnost u zemlji važni su preduvjeti za privlačenje stranih investicija i većeg prosperiteta države. Harmonizacija odnosa u zemlji pridonosi zdravijem radu sustava, manjim pritiscima na pravne poluge vlasti te njihovom boljem funkcioniranju, a sigurna pravna država i njezine funkcionalne institucije glavni su preduvjet za stvaranje moderne europske demokracije.

Put na kojem se nalazi Bosna i Hercegovina do Europske unije isprepleten je stalnim političkim krizama. Nakon što je Bosna i Hercegovina predala odgovore na pitanja iz Upitnika u svibnju 2019. godine stiglo je Mišljenje Europskog povjerenstva, a u njemu je definirano 14 prioriteta podijeljenih u četiri područja: *Demokracija i funkcioniranje institucija, Vladavina prava, Osnovna prava i Reforma javne uprave* koje Bosna i Hercegovina treba ispuniti kako bi počela pregovore o punopravnom članstvu.

Ispunjavanje kriterija ide sporo i tromo, a tome doprinose i povećani apetiti bošnjačkih predstavnika u vidu potpunog nerazumijevanja situacije, prilika u državi te uzurpiranja hrvatskih pozicija pri raspodjeli vlasti. Izmjene izbornog zakonodavstva jasan su primjer komoditeta kojeg su prisvojile bošnjačke komponente te ih se ne žele odreći u državi čiji su temelj, početak i svršetak tri konstitutivna naroda. Jasno je zaključiti da svi problemi, kočenja, opstrukcije proizilaze iz zaobilaženja konsenzusa tri naroda i ostalih građana u Bosne i Hercegovine. Ubrzanje na putu članstva u Europsku uniju može se postići širim konsenzusom naroda kako bi se povratilo povjerenje u institucije, a samim tim i omogućila sigurna perspektiva europske Bosne i Hercegovine.

Piše: Matej Lozančić (Novi Travnik)

Izvor: jabuka.tv

INTERVJU MATE LONČAR -MOŽEMO BITI PONOSNI ŠTO SMO DIO NAJJAČE POLITIČKE ORGANIZACIJE MLADIH HRVATSKOGA NARODA

1. Prije manje od godinu dana na Izornoj konvenciji Mladeži HDZ-a BiH izabrani ste za novoga predsjednika Mladeži HDZ-a BiH. Koji su bili Vaši motivi za kandidaturu?

Kandidatura je uslijedila nakon mnoštva razgovora s prijateljima i kolegama iz općinskog odbora Mladeži HDZ-a BiH Posušje, a potom i jednoglasne potvrde od strane Županijskog odbora MHDZ-a BiH Zapadnohercegovačke županije. Naravno, tu su i razgovori s obitelji, majkom i pokojnim ocem koji su bili istinska potpora, a majka je to naravno i danas. Skoro dvije godine, prije samoga izbornog dana više sam vikenda proveo u raznim krajevima Bosne i Hercegovine gdje živi hrvatski narod nego u svojoj vlastitoj kući. Svjestan sam kako ljude treba saslušati da bih shvatio što ih muči ili onemogućava u njihovom radu i djelovanju, ali i svakodnevnom životu.

Upravo oni, mladi ljudi iz Posavine, preko Središnje Bosne do Hercegovine bili su i ostali moj najveći motiv da uđem kao kandidat za predsjednika Mladeži Hdz-a BiH, najsnažnije i stožerne političke organizacije Hrvata. Često sam ponavljao kako je vrijeme da nova generacija Mladeži unese snažnu dinamiku u rad same organizacije, podigne ju na novu dimenziju i gradi atmosferu zajedništva mladih ljudi kroz projekte s konkretnim rezultatima. Balans između političkoga i društvenog u fokusu je našeg djelovanja. Mi jesmo mladi političari, koji djeluju na različitim razinama, ali smo i mlade osobe koje ne smiju zanemariti društvo u kojem žive i u kojem se svakodnevno kreću. I tada, kao i danas, vjerovao sam u ogromno znanje i volju svakog našeg člana.

Mladež je otvorena organizacija, a osobito to moraju biti ona tijela koja su pokretači inicijativa. Predsjedništvo je motor cijele priče, ali priliku kako bi imao osjećaj pripadnosti, mora imati svaki naš član sve do temeljnog ogranka. Važno je da povezujemo ljude jer nitko iz jednog kraja Bosne i Hercegovine nije važniji od onoga drugoga.

2. *Opišite kratak presjek Vašeg mandata?*

- Održano je sedam redovitih sjednica Predsjedništva (Brčko distrikt, Travnik, Ravno, Žepče, Kupres, Posušje, Odžak);
- Sudjelovali smo na Trećem Izbornom kongresu Mladeži Europske pučke stranke (YEPP);
- Uspostavili smo suradnju s Hrvatskim svjetskim kongresom kroz potporu našim studentima i inicijativu održavanja Hrvatskih svjetskih igara u Bosni i Hercegovini;
- Suradnja s Hrvatskom udrugom mladih Središnje Bosne i Klubom mladih BiH Hrvata Prsten kroz organizaciju zajedničkih projekata;
- Našu suradnju konkretizirali smo s Mladeži Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini;
- Formirali smo tri Odbora pri Predsjedništvu Mladeži (Odbor za informiranje, Odbor za politike prema mladima i Međunarodni odbor) koji aktivno djeluju, opsežno usmjeravajući vanjskopolitičko i unutarpolitičko djelovanje Mladeži s inicijativama i redovitim izvještajima, kao i informiranjem javnosti;
- Koordinacijski sastanci s predsjednicima Županijskih odbora Mladeži, Mladeži za Brčko distrikt i Regionalnog odbora Mladeži Posavina te predsjednicima gradskih i općinskih odbora Mladeži koji imaju za cilj donošenje zajedničkih odluka o djelovanju Mladeži;
- Kroz nove vizuale rebrendirali smo Mladež što je bila neminovnost u modernim okolnostima kada vizualni identitet ima nemjerljiv utjecaj u javnom djelovanju i reprezentativnosti;
- Aktivirali smo web-stranicu Mladeži i kreirali službeni Twitter profil;
- Humanost naših članova pokazali smo kroz naše okupljanje i sportsko druženje u Livnu;

- Podižemo na veću razinu suradnju s Mladeži iz Republike Hrvatske kroz kreiranje Sporazuma o posebnim odnosima naših sestrinskih organizacija i potpisivanje Zajedničke izjave o nužnosti zaštite ustavnog položaja i legitimnog predstavljanja Hrvata u Bosni i Hercegovini;
- Započeli smo s predstavljanjem naših predsjednika i predsjednica nižih organizacija kroz internet kampanju;
- Nastavili smo izdavanje časopisa Mladeži koje će postati jednogodišnja praksa;
- Sudjelovali smo na velikom broju seminara i edukacija kako u Bosni i Hercegovini tako i izvan nje;
- U YEPP-u smo izgradili partnerstva i postali vidljiva organizacija;

Naši županijski, regionalni, gradski, općinski odbori, odbor za Brčko distrikt i temeljni ogranci djeluju na svojim razinama sukladno mogućnostima. U lokalnim zajednicama naši članovi od kojih je veliki broj gradskih odnosno općinskih vijećnika svojim inicijativama rade na rješavanju pitanja kao što su stambeno zbrinjavanje mladih, povećanje stipendija te druge demografske mjere i politike za mlade. Do sada sam posjetio veliki broj županijskih, regionalnih, gradskih, općinskih odbora i odbor za Brčko distrikt, neke i po više puta. Nastavit ću istim tempom jer je to upravo ono što sam često govorio, kako biti predsjednik jedne organizacije znači biti među svojim članstvom. Komunikacija s predsjednicama i predsjednicima je konstantna, a kao organizacija prisustvovali smo svim važnim događajima kako za stranku tako i za mlade ljude i hrvatski narod u Bosni i Hercegovini.

3. Koji su planovi za djelovanje Mladeži u budućem razdoblju i u kojem će smjeru ono ići?

Planova je jako puno budući da ove godine obilježavamo 30 godina djelovanja Mladeži HDZ-a BiH. Ova godina je izazovna i u pogledu Općih izbora koji bi se trebali održati u listopadu, ali prije svega izmjenama Izbornog zakona. Svečanost 30. obljetnice je događaj na kojem ćemo okupiti sve naše prijatelje iz Bosne i Hercegovine i susjedstva, stranačke kolege, ali i prijatelje iz Mladeži Europske pučke stranke. Povodom 30. obljetnice izradit ćemo prvu monografiju *Mladež nekad i sad*, a koja će biti predstavljena u sklopu manifestacije *Dani Mladeži*. Ova manifestacija obuhvatit će i konferenciju na temu Demografije hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini kao i Okrugli stol na temu Politika za mlade na županijskim i lokalnim razinama. Sportske igre Mladeži su predviđene za ljeto ove godine, kao i Programska konvencija Mladeži na kojoj ćemo usvojiti novi Pravilnik i Programsku deklaraciju koja nije usvojena od 2015. godine. Sastavio sam neke od planiranih aktivnosti za tekuću godinu, ali na dugoročnom planu Mladež vidim kao organizaciju koja će biti središte okupljanja svega hrvatskog u BiH i izvan nje, a tiče se pitanja mladih.

Podrška prema našim županijskim, regionalnim, gradskim, općinskim odborima, odboru za Brčko distrikt i temeljnim ograncima bit će izražena u svakom pogledu. Njihov rad i aktivnosti ključni su za razvitak naše organizacije, a otvorenost za svakog našeg člana i probleme mlade osobe mora biti na najvećoj razini.

4. Za kraj, koju biste poruku uputili Mladeži koju predstavljate povodom 30. rođendana?

U ovom dijelu mogao bih puno toga reći, ali ono što smatram najvažnijim je to da možemo biti ponosni što smo dio najjače političke organizacije mladih hrvatskoga naroda, koja djeluje danas već 30. godina. Kada me netko upita za godine znam se našaliti i reći: „Mlađi sam od Mladeži“. Sjetimo se onih koji su osnivali ovu organizaciju i recimo im hvala, kao i svima onima koji su kroz ovo proteklo vrijeme djelovali u ovoj organizaciji. Hvala svim mojim prethodnicima, svakom predsjedniku i predsjednici naših županijskih, regionalnih, gradskih, općinskih odbora, odboru za Brčko distrikt i organizaciji temeljnog ogranka. Hvala svakom članu koji je kroz ovih 30. godina djelovao i davao svoj doprinos. Moja dužnost kao predsjednika, ali i dužnost svih nas je graditi Mladež u svakom segmentu. To je odgovornost koju sam osobno preuzeo prije nešto više od pola godine i s takvim radom, tempom i dinamikom moramo nastaviti. Imamo generaciju koja je energična, koja može i želi.

PORUKA: U radu za interes našega hrvatskog naroda mjesta umoru nema. Vrijeme koje je pred nama tražit će maksimum.

Svim članicama i članovima čestitam

ČESTITKE POVODOM 30. OBLJETNICE MLADEŽI

Kroz 30 godina postojanja, uz sve izazove, Mladež HDZ-a BiH je od male grupe entuzijastičnih mladih ljudi izrasla u veliku organizaciju koja svoje ogranke ima u gotovo svim gradovima gdje živi hrvatski narod u BiH. Mladež je postala žila kucavica organizacije stranke i temeljni pokretač mnogobrojnih aktivnosti. Krenuvši od učlanjivanja novih članova, rada na terenu, vođenja kampanje pa sve do participiranja u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti pokazali smo kako se na nas uvijek može računati.

Kontinuiranim radom, edukacijom članova, usavršavanjem u svojim profesijama, pohađanjem mnogobrojnih međunarodnih simpozija i seminara, organizacijom humanitarnih akcija, naša mladež se isprofilirala u najorganiziraniju mladež neke političke stranke u BiH.

U ime Županijskog odbora Mladeži HDZ BiH Zeničko-dobojske županije i u svoje osobno ime, čestitam 30. obljetnicu Mladeži HDZ BiH.

Antonio Šimunović - predsjednik MHDZ BIH ZDŽ

Iskrene čestitke na kontinuitetu i ustrajnosti povodom 30. obljetnice Mladeži HDZ-a BiH. Neizmjerena zahvala svima koji su svojim radom i zalaganjem omogućili opstanak i razvoj organizacije čiji smo danas i mi članovi. Dragi članovi Mladeži HDZ-a BiH, vjerujem da ćemo odgovorno i kroz zajedništvo nastaviti čuvati nacionalne interese. Nemojte se umoriti težiti izvrsnosti.

Karlo Nevistić - predsjednik MHDZ BIH HBŽ

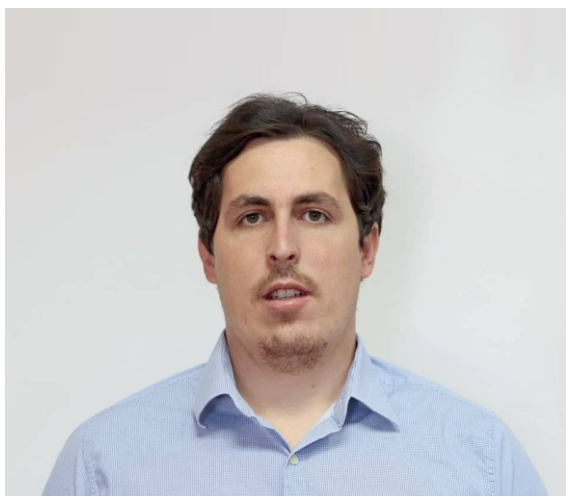

Živjeti i djelovati u današnjem vremenu nije nimalo lagan zadatak. Pred nama se svakodnevno prostiru razni izazovi i prepreke koje zahtijevaju sve više rada i truda za njihovo svladavanje. Poseban izazov je pred mladima koji se sve više odlučuju napustiti našu državu u potrazi za lakšim i boljim životom. Stoga, Mladež HDZ BiH dugi niz godina radi i djeluje u Bosni i Hercegovini i suočava se s tim i sličnim problemima i izazovima današnjice koji nisu lagani. Godinama su mladi ljudi HDZ-a BiH aktivni na političkoj sceni: zauzimamo vodeće političke pozicije, vodimo aktivan društveni život dajući doprinos našoj zajednici i našoj državi, sudjelujemo u važnim političkim i drugim događajima, čuvamo svoju tradiciju i kulturu, naslijeđe od naših starih za neke nove generacije koje dolaze. Kad je najlogičniji izbor bio otići, mi smo odlučili ostati. Ostali smo čuvati ono što nam je povjereno da njegujemo to što imamo i jednoga dana kada dođe vrijeme sve to predamo nekim drugim mladim ljudima punim ambicija, entuzijazma i želje da nastave graditi ovu našu Bosnu i Hercegovinu.

Draga Mladeži HDZ BiH, postigli smo puno toga, ali možemo još i više. Ovim putem vam u ime Regionalnog odbora Posavina i svoje osobno ime želim čestitati 30. obljetnicu u želji da nastavite živjeti, djelovati i čuvati ono najvrjednije, kao što ste to i do sada činili.

Katarina Božanović - predsjednica MHDZ BIH RO Posavina

Drage stranačke prijateljice i prijatelji, povodom 30. obljetnice utemeljenja Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, svim našim članovima i simpatizerima želim uputiti iskrene čestitke. Odgovornim ponašanjem budimo primjer i nositelji inicijative o jačanju stranačkih kapaciteta, a međugeneracijska solidarnost i dijalog će nam pomoći kako bi oplemenili svoju vrijednost. Idite za svojim snovima i aktivirajte se jer se samo aktivnošću može postići željeni cilj. Mladi trebaju biti energični, puni nade, neustrašivi, pametni i odlučni.

Mladi su budućnost HDZ-a BiH! Mladež Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine je i poslije 30 godina nakon svog osnutka najorganiziranija stranka mladih na političkoj sceni BiH, a svoje vrijednosti trebamo nuditi kroz nove ideje za još bolji položaj mladih u društvu.

Uz želju da svi skupa u ovim izazovnim vremenima ostvarimo naša nastojanja, svima vama, našim članovima i simpatizerima čestitam 30. obljetnicu utemeljenja Mladeži HDZ-a BiH.

Tomislav Ćosić - predsjednik MHDZ BIH ŽZH

Na 30. obljetnicu osnutka Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine s ponosom se prisjećamo početaka velikih pobjeda i rezultata Mladeži HDZ-a BiH, ali ujedno iskazujemo i spremnost na sve nove izazove koji su pred nama. Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine je i danas, kao i tada, stožerna stranka hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, a Mladež HDZ-a BiH je zalog snažne i odgovorne organizacije kojom već 30 godina stvaramo stabilno političko okruženje i to upornim i marljivim radom, znanjem, sposobnošću, projektima i educiranjem naših članova kao svojim najjačim kadrovima. Tako generacije Mladeži HDZ-a BiH već 30 godina ostvaruju ciljeve i ispunjavaju odlične rezultate kroz tehnološke i globalne promjene na općinskim, gradskim, županijskim i državnim razinama držeći se načela vrijednosti i programskih temelja.

Stoga, u ime Županijskog odbora Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine Hercegovačko-neretvanske županije, ali i u svoje osobno ime, želim čestitati 30. obljetnicu osnutka Mladeži HDZ-a BiH. S čvrstim osloncem u prošlosti, a vedrim pogledom u budućnost ispunimo ciljeve koji su pred nama!

Drago Pehar - predsjednik MHDZ BIH HNŽ

Drage stranačke prijateljice i prijatelji, povodom 30. obljetnice Mladeži HDZ-a BiH svim članovima i simpatizerima naše organizacije, želim uputiti iskrene čestitke! Upravo danas, prisjećamo se naših početaka kada smo puni volje i nade zakoračili na put Mladeži koja se od prvog dana borila za bolji položaj svih Hrvata, s posebnim naglaskom na mlade na kojima svijet ostaje. Od samih početaka odlučno se borimo

za ljepšu budućnost i sretni smo što smo upravo mi ti koji možemo krojiti tu budućnost. Put kojim smo kročili doveo nas je pred brojne izazove, zadatke, ponekad i probleme. No, sav taj teret bio je lakši uz zajedništvo. Zajedno smo svladali sve prepreke u ovih 30 godina te uvjereno tvrdim da drugačije neće biti ni u idućih 30. Kroz Mladež smo sazreli. Imali smo priliku sudjelovati u brojnim humanitarnim aktivnostima, što je učinilo da imamo još veće srce. Imali smo priliku sudjelovati i na brojnim seminarima te biti dio niza uspješno implementiranih projekata, što je učinilo da intelektualno profitiramo. Naposljetku, imali smo priliku i imamo priliku biti dio svih razina vlasti te da svoje ideje, stavove, rad i pozitivno mišljenje postavljamo kao ploče po putu ka boljoj budućnosti. U ime Županijskog odbora Mladeži HDZ BiH Županije Posavske i u svoje osobno ime, čestitam 30. obljetnicu Mladeži HDZ BiH!

Marin Dujak - predsjednik MHDZ BIH PŽ

Ideja pokreće svijet, pokreće promjene, a ljudi s idejom prave svijet boljim mjestom. Tako je prije 30 godina od grupe mladih ljudi nastala ideja o osnivanju Mladeži HDZ BiH, organizacije koja će doprinijeti upravo da Bosna i Hercegovina bude bolje mjesto za život. No, pored same ideje bilo je potrebno mnogo truda, rada i zalaganja kako bi Mladež HDZ BiH izrasla u organizaciju kakva je danas. Danas, nakon 30 godina djelovanja ova organizacija ima svoje ogranke u gotovo svakom gradu u kojem živi hrvatski narod u Bosni i Hercegovini. Iz godine u godinu broj članova se povećava, a kroz organizaciju Mladež HDZ-a BiH se usavršavaju, educiraju, sudjeluju na mnogobrojnim seminarima i simpozijima. Svojim trudom, radom i zajedništvom Mladež HDZ BiH je postala najorganiziranija mladež neke političke stranke u BiH. U ime Županijskog odbora Mladeži HDZ BiH Vrhbosna i svoje osobno ime, čestitam 30. obljetnicu Mladeži HDZ BiH.

Ivon Jerković – predsjednik MHDZ BIH VRHBOSNA

Cijenjena Mladeži HDZ-a BiH,

1991. godine započelo se s okupljanjem mladih te ustrojstvom Mladeži HDZ-a BiH, a 1992. godine održana je osnivačka skupština Mladeži. Od tada smo postali prepoznatljivi dio HDZ-a BiH, ali i jedan od važnih stupova. Dug put je iza nas, mnogo borbe kako bi se čuo glas mladih, a danas nakon 30 godina postojanja možemo se pohvaliti s velikim brojem politički aktivnih mladih ljudi, a upornost i sposobnost mladih najbolji je pokazatelj naše vrijednosti. U nadi za daljnjim napretkom, učvršćujući temelje naše zajednice, a istovremeno uvažavajući naše seniore, čestitam nam 30. Obljetnicu Mladeži HDZ-a BiH.

***Lucija Ždravac - predsjednica
MHDZ BiH distrikt Brčko***

Poštovane kolegice i kolege, dragi članovi Mladeži HDZ BiH, u odgovornom povijesnom trenutku, svjesni izazova i situacije u kojoj se nalazimo, okupili smo se u obitelji HDZ BiH. Jasnom vizijom, opredijeljenošću, radom za bolje sutra u našim lokalnim zajednicama i dužnostima na kojima se nalazimo, dajemo znatan doprinos očuvanju hrvatskog identiteta u Bosni i Hercegovini, ali i podršku svima onima koji su na odgovornim pozicijama kako bi se izborili za bolju budućnost naše Domovine i hrvatskog naroda u cjelini. U nadi nastavka odgovornog djelovanja, svim članovima Mladeži HDZ BiH čestitam 30. obljetnicu!

Dario Plavčić - predsjednik MHDZ BiH ŽSB

Mladež ovih dana proslavlja svoju obljetnicu koja je utemeljena s ciljem da mladim osobama pruži prostor da kroz političko djelovanje artikuliraju sve ono što je u njihovom interesu, a kako bi zapravo postavili zdrave temelje za društvo u kojem će izvrsnost biti osnovni kriterij. Kroz svoj rad organizacija Mladeži na prostoru Tuzlanske županije uvijek je nastojala biti pokretač novih politika i zagovarati iznalaženje modela komunikacije u sredini gdje je hrvatski narod brojčano malobrojan. Takav pristup doveo je do jačeg prepoznavanja politike HDZ BiH u svakoj od sfera društva.

Jedan od rezultata rada mladih i ulaganja u političku naobrazbu jeste i jedna nova generacija mladih političara koji su pokazali da se mogu nositi s izazovima u kojima se naše društvo nalazi. Političke prilike u kojima se BiH nalazi danas su predstavljeni kao jedna od najvećih kriza, ali istovremeno to može biti i prilika kako bi se postavili novi standardi i odnosi s ciljem da domovina u kojoj živimo bude mjesto u kojem mladi žele ostati i vide svoju budućnost. Mladež HDZ BiH želi upravo takvo društvo u kojem će mladi graditi svoju budućnost i društvo izvrsnosti u kojem mladi mogu ponuditi svoje znanje i energiju i biti ravnopravni s drugim europskim društvima.

U toj vjeri želim svim mladima čestitati obljetnicu Mladeži HDZ BiH i uputiti poziv na još jači politički angažman koji će biti jamac da ćemo uvijek imati politički obrazovane mlade koji su spremni nositi najveće izazove.

Ana Veselčić - predsjednica MHDZ BiH TŽ

Vrlo poštovani prijatelji, poštovani predsjedniče Mladeži HDZ-a BiH,

Pratim Vaš rad i izuzetan trud koji ste uložili i ulažete u najveće vrijednosti hrvatskog nacionalnog bića pa stoga i ne čudi da je pred Vama velika obljetnica Vaše djelatnosti tog stvaralačkog rada. Trideset godina Mladež HDZ-a BiH ne posustaje već uporno regrutira nove generacije i A vrsti, HDZ BiH, nepresušno daje garant opstojnosti.

Taj garant je i opstojnost hrvatskog naroda. U ime Hrvatskog svjetskog kongresa, kao i u svoje osobno ime, čestitam na ovoj velikoj obljetnici sa željom da tako nastavite stvarati i jačati naše zajedništvo, našu opstojnost!

Vinko Sabljo - predsjednik Hrvatskog svjetskog kongresa

U povodu 30. obljetnice osnivanja Mladeži Hrvatske demokratske zajednice BiH, iznimno mi je zadovoljstvo uputiti čestitku svim članicama i članovima Mladeži u Bosni i Hercegovini u svoje osobno ime, kao i u ime cijele Mladeži Hrvatske demokratske zajednice. Unatoč svim izazovima s kojima se susreću, Mladež HDZ-a generacijski je predvodnik njegovanja i očuvanja hrvatskog identiteta u Bosni i Hercegovini. Upravo zato, i u novom mandatu Mladeži nastavljamo sa snažnim zalaganjem za punu ravnopravnost Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao jednog od tri konstitutivna naroda. Kroz unutarnje i međunarodno djelovanje, Mladež HDZ RH bit će otvoreni partner kolegama u Bosni i Hercegovini te će aktivno upozoravati na status Hrvata u BiH.

Mladež HDZ-a BiH već tri desetljeća okuplja mlade ljude u Bosni i Hercegovini, adekvatno predstavlja njihove interese te djeluje na demokršćanskim načelima kao najveća organizacija mladih u državi.

Uvjeran sam kako ćete i u nastavku svog djelovanja kontinuirano raditi na položaju Hrvata u Bosni i Hercegovini kao i na izazovima s kojima se mlade generacije danas susreću u svakodnevnom životu. Još jednom Vam čestitam, želim puno sreće u danjem radu te se veselim svakoj budućoj suradnji!

Srdačno,

***Maksimilijan Šimrak - predsjednik Mladeži
Hrvatske demokratske zajednice Republike Hrvatske***

Dragi prijatelji iz Mladeži Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine, u svoje osobno ime i u ime Mladeži Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini čestitam Vam 30. obljetnicu postojanja i uspješnog djelovanja. Povijest i priče starijih stranačkih kolega govore nam da u vremenima koja su iza nas nije bilo lako opstati i održati kontinuitet u radu najvažnije političke stranke hrvatskoga naroda u BiH. Izazova je bilo na mnogim stranama, čega smo u manjoj mjeri i mi mladi danas svjedoci. Zagovaranje pravih vrijednosti, govor istine i iskreno djelovanje za boljitak uvijek urode obilatim plodom, a ti plodovi su danas vidljivi. Uspjeli ste 30 godina biti aktivna mladež HDZ-a BiH i pridonositi njezinim ukupnim postignućima. Dio ste političke scene na međunarodnoj razini, a članstvo u stranci konstantno raste, što je pokazatelj da imate povjerenje kod mladih.

Ako želimo biti prepoznati u sredinama u kojima živimo i radimo potrebno se isticati kvalitetnim i pouzdanim kadrovima, mladim ljudima koji će biti na ponos svoje zajednice i koji će se dičiti svojim obrazovanjem, kvalitetama, radom i zalaganjem za boljitak svoga naroda. Predsjednik Mladeži HDZ-a BiH i dragi mi kolega Mate Lončar okupio je oko sebe tim ljudi koji vrijedno radi i koji iza sebe ostavlja vidljive rezultate. Drago mi je što su Hrvati iz Vojvodine u vama pronašli prijatelje, što smo se uspjeli povezati! Nadam se da ćemo i u budućnosti uspješno surađivati. Naše dvije sestrinske organizacije mladih imaju mnoge zajedničke potrebe i izazove te je zbog toga važno njegovati našu suradnju i odnose. „Isti narod, ista vira“ – riječi su to jedne pjesme koja se kod nas rado pjeva, i s ovim bih stihovima poručio da uvijek nastojimo djelovati sinergijski i da generacijama koje dolaze prenesemo lijepu i plodonosnu suradnju.

***Marin Piuković - predsjednik Mladeži
Demokratskog saveza Hrvata Vojvodine***

Dragi prijatelji, produbili smo naše prijateljske odnose tijekom protekle godine, na čemu vam iskreno zahvaljujem. Danas je vrlo važno povezati se i surađivati sa srodnim političkim mladima u Europi i svijetu, koji zastupaju iste vrijednosti kao što su sloboda, demokracija, poštivanje neistomišljenika i ljudska prava. U ime Slovenske demokratske mladine čestitam vam 30. obljetnicu Mladeži HDZ-a BiH i želim puno hrabrosti i uspjeha u budućnosti.

Sve najbolje,

Dominik Štraki - predsjednik Slovenske demokratske mladine

"The aims of the European Union include, amongst others, is to respect its rich cultural and linguistic diversity, as well as offer freedom, security and justice without internal borders to its people. These values can be strongly seen in Youth of HDZ Bosnia & Herzegovina.

We, as YEPP, appreciate all our members that use their voice to raise up important matters for European youth. Further on, we will continue to nurture an environment where we can learn from one-another and share our common values, from the Scandinavian Mountains to the Dinaric Alps. Čestitam vam na godišnjicu, da se u budućnosti opet sretnemo pa i 50u zajedno proslavimo."

Kevin Maas - Secretary-General of YEPP & National President JONG CD&V

Dear friends at Mladež HDZ BiH,

I would like to congratulate you on 30 years of your youth organisation. I wish you all the best in the future and to stay true to your values and principals which you share with yepp organisation. Our relations on bilateral level and also in working together in international organisations were never better and I look forward to put them on an even higher level.

All the best

Zarja Bregant - YEPP Vice President, International Secretary of SDM

On behalf of Forza Italia Giovani and YEPP, I wish the great friends of the Youth of the Croatian Democratic Union of Bosnia and Herzegovina a wonderful 30th anniversary.

Our political family acknowledges their excellent contribution to the debate on the future of Europe and welcomes their work to guarantee that all voices in Europe are heard, considered and recognized. I wish them many years of successful and a fruitful cooperation with all their European associates and continuous promotion of freedom, security, progress, prosperity and solidarity as key values to attain European integration.

**Marco Parrocchini - YEPP Vice President,
International Secretary of Forza Italia**

Počituvani,

Dozvolete, vo moe ime i vo ime na Unijata na mladi sili na VMRO-DPMNE da Vi ja čestitam 30- godišninata na MHDZ-BiH. Dolgogodišnata sorabotka so MHDZ-BiH rezultiraše vo mnogu uspesi i vzaemna poddržka vo minatoto što vodeše kon podobruvanje na uslovite za mladite lure, no i za nivno značajno političko angažiranje vo celiot naš region. Vo MHDZ-BiH gledame partner ne samo na UNijata na mladi sili na VMRO-DPMNE tuku i partner na site mladi lure vo Bosna i Hercegovina. Čestitajki Vi ja 30-godišninata, Vi posakuvam mnogu uspesi vo idnina i dozvolete da istaknam deka odnapred se raduvame na našite idni sorabotki!

Srekna 30-godišnina MHDZ-BiH! Počituvani,

Sergej Popov - Unija na mladi sili na VMRO-DPMNE

